

Օժանդակության համաձայնագիր

ԱՄՆ ՄՁԳ- օժանդակության համաձայնագիր թիվ Aag-111-g-10-001

Օժանդակության համաձայնագիր

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության

և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարության միջև

Ավելի մրցունակ և զանազանեցված մասնավոր հատվածի շուրջ

6-ը օգոստոսի, 2010 թ.

Ֆինանսական տվյալներ՝ 09/10 EC
Բյուջեի ծրագրի կոդ՝ WNI9-10-22111-KG13
Նպատակ՝ A4, A3
Ծրագրային ոլորտ/բաղադրիչ՝ A15, A16, A19, A11
Հատկացվող գումար՝ \$6,723,922
Համաձայնագիր թիվ՝ Aag-111-g-10-001

Օժանդակության համաձայնագիր

Բովանդակություն

Հոդված 1. Նպատակը.....	3
Հոդված 2. Գործառնական նպատակը, ծրագրային ոլորտները և ծրագրի բաղադրիչները.....	3
Բաժին 2.1. Գործառնական նպատակը, ծրագրային ոլորտները.....	3
Բաժին 2.2. Ծրագրի բաղադրիչները.....	3
Բաժին 2.3. Հավելված 1. Մանրամասն նկարագիր.....	3
Հոդված 3. Կողմերի ներդրումները.....	4
Բաժին 3.1. ԱՄՆ ՄՁԳ ներդրումը.....	4
Բաժին 3.2. Դրամաշնորհի ստացողի ներդրումը.....	4
Հոդված 4. Իրականացման ժամկետը.....	5
Հոդված 5. Վճարման նախապայմաններ.....	5
Բաժին 5.1. Առաջին վճարում.....	5
Բաժին 5.2. Ծանուցում.....	6
Բաժին 5.3. Նախապայմանների վերջնաժամկետներ.....	6
Հոդված 6. Հատուկ դրույթներ.....	6
Հոդված 7. Ընդհանուր.....	7
Բաժին 7.1. Հաղորդակցություն.....	7
Բաժին 7.2. Ներկայացուցիչներ.....	8
Բաժին 7.3. Հավելված. Ստանդարտ դրույթներ.....	8
Բաժին 7.4. Համաձայնագրի լեզուն.....	8
Բաժին 7.5. Ուժի մեջ մտնելը.....	8
Հավելված 1. Մանրամասն նկարագրություն.....	9
Հավելված 2. Ընդհանուր դրույթներ.....	19

Օժանդակության համաձայնագիր

6-ը օգոստոսի, 2010 թ.

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարության՝ ի դեմս ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (ԱՄՆ ՄԶԳ),

և

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության՝ ի դեմս Հայաստանի Հանրապետության Էկոնոմիկայի նախարարության (այսուհետ՝ Դրամաշնորհ ստացող),

միջև

Հոդված 1. Նպատակը

Սույն Օժանդակության համաձայնագրի (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) նպատակն է սահմանել վերոհիշյալ (այսուհետ՝ Կողմեր) համաձայնությունը ստորև նշված Նպատակի շուրջ:

Հոդված 2. Գործառնական նպատակը, ծրագրային ոլորտները և ծրագրի բաղադրիչները.

Բաժին 2.1. Գործառնական նպատակը, ծրագրային ոլորտները. Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարության կողմից «ԱՄՆ օտարերկրյա օժանդակության ռազմավարության» մեջ նշված «Ավելի մրցունակ և զանազանեցված մասնավոր հատված» օժանդակության նպատակի իրականացման նպատակով Կողմերը համաձայնում են համագործակցել հետևյալ ոլորտներում. մասնավոր հատվածի զարգացում, ֆինանսական ոլորտի օժանդակություն, ենթակառուցվածքներ (այսուհետ՝ ծրագրային ոլորտներ, և, գործառնական նպատակի հետ համատեղ՝ Նպատակ):

Բաժին 2.2. Ծրագրի բաղադրիչներ: Նպատակի իրականացման համար Կողմերը համաձայնում են համագործակցել հետևյալ ոլորտներում. ֆինանսական քաղաքականություն, առևտուր և ներդրումային կարողություններ, ֆինանսական ոլորտի խթանման միջավայր, ժամանակակից էներգետիկ ծառայություններ, ջրամատակարարում և ջրահեռացում: Ի հավելումն, Կողմերը նպատակ ունեն համագործակցելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, հետազոտությունների և ճարտարագիտության բնագավառում: 2.1-ին բաժնում սահմանված գործառնական նպատակի սահմաններում 2.2-րդ բաժինը կարող է փոփոխվել Կողմերի լիազորված ներկայացուցիչների գրավոր համաձայնությամբ՝ առանց սույն Համաձայնագրի պաշտոնական փոփոխության:

Բաժին 2.3. Հավելված 1. Մանրամասն նկարագրություն: Կից ներկայացվող 1-ին հավելվածում մանրամասնվում է վերոհիշյալ Նպատակը, և նկարագրվում են ծրագրի բաղադրիչները, ծրագրի ենթաբաղադրիչները և ցուցանիշները, որոնք կկիրառվեն յուրաքանչյուր ծրագրային ոլորտի առաջընթացի և նվաճումների գնահատման համար: 2.1-ին բաժնում սահմանված Գործառնական նպատակի սահմաններում 1-ին հավելվածը կարող է փոփոխվել Կողմերի լիազորված ներկայացուցիչների գրավոր համաձայնությամբ՝ առանց սույն Համաձայնագրի պաշտոնական փոփոխության:

Հոդված 3: Կողմերի ներդրումները

Բաժին 3.1. ԱՄՆ ՄՁԳ ներդրումը

ա) Դրամաշնորհ: Սույն Համաձայնագրով սահմանված Նպատակի իրականացմանն օժանդակելու նպատակով ԱՄՆ ՄՁԳ-ն, համաձայն 1961թ. Օտարերկրյա օժանդակության որոշման, սույնով Դրամաշնորհ ստացողին է շնորհում վեց միլիոն յոթ հարյուր քսաներեք հազար ինը հարյուր քսաներկու ԱՄՆ դոլարը (\$ 6 723 922) չգերազանցող գումար (այսուհետ՝ Դրամաշնորհ):

բ) ԱՄՆ ՄՁԳ ընդհանուր նախատեսվող ներդրումը: Նպատակի իրականացման համար ԱՄՆ ՄՁԳ ընդհանուր նախատեսվող ներդրումը կկազմի երեսուն միլիոն ԱՄՆ դոլար (\$ 30 000 000), որը կտրամադրվի հետզհետե աճող մասերով: Հաջորդող մասերը կախված կլինեն ԱՄՆ ՄՁԳ Նպատակի համար նախատեսվող գումարների առկայությունից, և ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից կտրամադրվեն Դրամաշնորհ ստացողին վերջինիս գրավոր ծանուցում ուղարկելուց հետո: Կողմերը համաձայնում են, որ յուրաքանչյուր աճող գումարը կավելացնի 3.1-ին բաժնում սահմանված Դրամաշնորհի ընդհանուր գումարը, և, հետևաբար, կարող է ավելանալ 3.2-րդ բաժնում սահմանված Դրամաշնորհ ստացողի ներդրումը: Դրամաշնորհ ստացողը համաձայնում է գրավոր ծանուցումով տեղեկացնել ԱՄՆ ՄՁԳ-ին յուրաքանչյուր նման աճող ներդրման կապակցությամբ:

գ) Այն դեպքում, երբ ԱՄՆ ՄՁԳ-ն սահմանում է, որ 3.1.ա բաժնում սահմանված իր ներդրումը գերազանցում է ԱՄՆ ՄՁԳ ընթացիկ կամ հաջորդ ֆինանսական տարում Նպատակի իրականացման համար նախատեսվող ընդունելի գումարը, ԱՄՆ ՄՁԳ-ն Դրամաշնորհ ստացողին գրավոր ծանուցում հղելուց հետո կարող է հետ պահել հավելյալ գումարը՝ նվազեցնելով 3.1.ա բաժնում սահմանված դրամաշնորհի գումարը: Այս ենթաբաժնի համաձայն իրականացվող գործողությունները չեն նվազեցնի 3.1.բ բաժնում նշված՝ ԱՄՆ ՄՁԳ ընդհանուր նախատեսվող ներդրումը:

Բաժին 3.2. Դրամաշնորհ ստացողի ներդրումը

ա) Դրամաշնորհ ստացողը համաձայնում է տրամադրել կամ խթանել միջոցների տրամադրումը՝ ի հավելումն ԱՄՆ ՄՁԳ և 1-ին հավելվածում նշված

ցանկացած այլ դոնոր կազմակերպության կողմից տրամադրված միջոցների և Նպատակի իրագործման համար անհրաժեշտ ամբողջ գործունեությունը Վերջնաժամկետին կամ դրանից առաջ ավարտելու համար անհրաժեշտ բոլոր այլ ռեսուրսների:

բ) 3.1.ա բաժնով նախատեսված՝ ԱՄՆ ՄՁԳ ներդրման վրա հիմնված՝ Դրամաշնորհի ստացողի ներդրումը չի կարող պակաս լինել բնաիրային ներդրումով արտահայտված երկու միլիոն երկու հարյուր քառասունմեկ հազար երեք հարյուր յոթ (2 241 307) ԱՄՆ դոլարի համարժեքից, որը կտրամադրվի ներկա բյուջեի միջոցներից: Եթե ԱՄՆ ՄՁԳ-ն ավելացնի 3.1.ա բաժնով սահմանված Դրամաշնորհի գումարը, Դրամաշնորհի ստացողի ներդրումը կաճի, համապատասխանաբար, յուրաքանչյուր մասնաբաժնի հետ, որպեսզի Դրամաշնորհի ստացողի ներդրումը պակաս չլինի Դրամաշնորհի գումարի այն գործունեությանն օժանդակելու համար մասի մեկ երրորդից, որը կամ ուղղակիորեն զգալի շահ է ներկայացնում ՀՀ Կառավարության համար, կամ ներառում է ՀՀ Կառավարության ուղղակի և զգալի ներգրավվածություն այդ օժանդակության վարչարարության, վերահսկման կամ կառավարման հարցում: Դրամաշնորհի ստացողի ներդրման ճշգրիտ գումարը պետք է նշվի յուրաքանչյուր աճող ներդրման վերաբերյալ ԱՄՆ ՄՁԳ գրավոր ծանուցման մեջ: Նպատակի իրականացման համար Դրամաշնորհի ստացողի ընդհանուր նախատեսված ներդրումը կախված է Դրամաշնորհի ստացողի բյուջետավորված միջոցների հասանելիությունից այս նպատակի համար և ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից 3.1.բ բաժնում նշված ընդհանուր հաշվարկված գումարի տրամադրումից: Դրամաշնորհի ստացողը առնվազն տարեկան հաշվետվություններ պետք է ներկայացնի իր կանխիկ և բնաիրային ներդրումների վերաբերյալ ԱՄՆ ՄՁԳ հետ համաձայնեցված ձևաչափով:

Հոդված 4: Իրականացման ժամկետը

ա) Իրականացման ժամկետը՝ 2013 թ. սեպտեմբերի 30-ը կամ այն ժամկետը, որի շուրջ Կողմերը գրավոր համաձայնության կզան, այն ամսաթիվն է, մինչև որը, համաձայն Կողմերի հաշվարկի, Նպատակի իրագործման համար անհրաժեշտ ամբողջ գործունեությունը պետք է ավարտված լինի:

բ) ԱՄՆ ՄՁԳ-ն չի կազմի կամ հաստատի Իրականացման ժամկետից հետո ստացած ծառայությունների կամ ձեռք բերված ապրանքի համար վճարում լիազորող փաստաթղթեր՝ բացի ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից գրավոր համաձայնության դեպքերի:

գ) Վճարման դիմումները իրականացման նամակներով պահանջվող բոլոր կից փաստաթղթերի հետ մեկտեղ պետք է ստացվեն ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից ոչ ուշ, քան իրականացման ժամկետից ինը (9) ամիս հետո կամ, ԱՄՆ ՄՁԳ-ի կողմից գրավոր համաձայնության դեպքում, այլ ժամկետներում, իրականացման ժամկետից առաջ կամ հետո, այլ ժամկետներում: Նշված ժամկետից հետո ԱՄՆ ՄՁԳ-ն ցանկացած ժամանակ կարող է Դրամաշնորհի ստացողին գրավոր ծանուցում հղել և լիովին կամ մասամբ նվազեցնել Դրամաշնորհի գումարը, եթե Վճարման դիմումները

կատարողական նամակներով պահանջվող բոլոր կից փաստաթղթերի հետ մեկտեղ չեն ստացվել մինչև ժամկետի ավարտը:

Հոդված 5: Վճարման նախապայմանները

Բաժին 5.1. Առաջին վճարում: Մինչև Դրամաշնորհի առաջին վճարումը կամ ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից համապատասխան փաստաթղթերի կազմումը, որոնց հիման վրա կկատարվի վճարումը, Դրամաշնորհի ստացողը հետևյալ փաստաթղթերը կներկայացնի ԱՄՆ ՄՁԳ-ին վերջինիս համար բավարար ձևով և բովանդակությամբ, եթե Կողմերի միջև այլ գրավոր համաձայնություն ձեռք չի բերվել:

ա) Արտաքին գործերի նախարարության, ԱՄՆ ՄՁԳ համար ընդունելի կարծիքը այն մասին, որ՝ i) Համաձայնագիրը պատշաճ կերպով լիազորվել, վավերացվել և իրականացվել է Դրամաշնորհի ստացողի անունից, ii) Համաձայնագիրը ներառում է Դրամաշնորհի ստացողի վավերական և իրավական ուժ ունեցող պարտավորությունը՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության, և iii) սույն Համաձայնագրի վավերացման համար անհրաժեշտ բոլոր ներքին ընթացակարգերը և հաստատումները իրականացվել են Դրամաշնորհի ստացողի կողմից:

բ) Ստորագրված փաստաթուղթ Դրամաշնորհի ստացողի գրասենյակի ղեկավարի կամ պաշտոնակատարի անունից, համաձայն 7.2-րդ բաժնի, որտեղ նշված են բոլոր այն լրացուցիչ ներկայացուցիչների անունները և պաշտոնները, ովքեր կարող են գործել՝ համաձայն 7.2-րդ բաժնի:

Բաժին 5.2. Ծանուցում: ԱՄՆ ՄՁԳ-ն պատշաճ ձևով կիրառելի Դրամաշնորհի ստացողին, երբ սահմանի, որ նախապայմանները կատարվել են:

Բաժին 5.3. Նախապայմանների վերջնաժամկետները

ա) 5.1-ին բաժնում նշված նախապայմանների կատարման վերջնաժամկետը կազմում է 90 օր սույն Համաձայնագրի ամսաթվից հետո կամ այն ամսաթվից հետո, որի վերաբերյալ ԱՄՆ ՄՁԳ-ն գրավոր համաձայնություն կտա: Եթե 5.1-ին բաժնում նշված պայմանները չեն կատարվել մինչև վերոհիշյալ վերջնաժամկետը, ԱՄՆ ՄՁԳ-ն ցանկացած պահի կարող է դադարեցնել սույն Համաձայնագիրը՝ Դրամաշնորհի ստացողին գրավոր ծանուցելով:

Հոդված 6: Հատուկ դրույթներ

ա) Դրամաշնորհի ստացողը ՀՀ համապատասխան նախարարությունների և գրասենյակների հետ համատեղ, համաձայն սույն դրույթների, համաձայնում է անվճար և ժամանակին թողարկել, վերաթողարկել և/կամ երկարացնել բոլոր պաշտոնական թույլտվությունները, վիզաները (ներառյալ բոլոր հաստատումները, (այսուհետ՝ անհրաժեշտ փաստաթղթեր), որոնք ժամանակ առ ժամանակ կարող են անհրաժեշտ լինել տեղեկատվության հասանելիության, ինչպես նաև

համապատասխան ծրագրեր և գրասենյակներ մուտք գործելու համար) ստորև նշված համապատասխան անձանց համար, որոնք սույն Համաձայնագրով նախատեսված՝ ԱՄՆ ՄՁԳ- կողմից ֆինանսավորվող գործունեություն են իրականացնում: Սույն դրույթի համաձայն՝ համապատասխան անձինք են. 1) սույն Համաձայնագրով նախատեսված, ԱՄՆ ՄՁԳ- կողմից ֆինանսավորվող գործունեություն իրականացնող՝ Կապալառու, դրամաշնորհի ստացող և այլ կազմակերպությունների աշխատակիցները և խորհրդատուները, և 2) նշված աշխատակիցների և խորհրդատուների ընտանիքների անդամները: Նշված աշխատակիցների, խորհրդատուների և խնամքի տակ գտնվող՝ ընտանիքների անդամների՝ Հայաստանի Հանրապետությունում օրինական կացության և սույն Համաձայնագրով նախատեսվող և ֆինանսավորվող գործունեության համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի վերաթողարկումը կամ երկարացումը նույնպես պետք է իրականացվի անվճար:

բ) Միջոցների պլանավորում, հատկացում և վճարում: Սույն Համաձայնագրով նախատեսված վճարումների առնչությամբ Դրամաշնորհի ստացողը համաձայնում է, որ 5.1-ին բաժնով սահմանված նախապայմանների կատարումից հետո ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կարող է պլանավորել, հատկացնել և վճարել 3.1.ա բաժնով նախատեսված Դրամաշնորհի գումարը ԱՄՆ ՄՁԳ- կողմից ընտրված շահառուներին առանց հետագա հաստատման կամ համաձայնեցման այն դեպքում, երբ նշված գործողությունները և վճարումները համապատասխանում են 1-ին հավելվածի (Մանրամասն նկարագրություն) պայմաններին:

գ) ԱՄՆ ՄՁԳ-ն Դրամաշնորհի ստացողին պարբերաբար կտեղեկացնի ուղղակիորեն սույն Համաձայնագրի ներքո կատարվող բոլոր վճարումների մասին՝ Դրամաշնորհի ստացողին նշված վճարումների գումարի և նպատակի վերաբերյալ տեղեկություն տրամադրելով: Դրամաշնորհի միջոցների՝ Դրամաշնորհի ստացողին ուղղակի հատկացման դեպքում անհրաժեշտ է Դրամաշնորհի ստացողի նախնական համաձայնությունը:

Հոդված 7: Ընդհանուր

Բաժին 7.1. Հաղորդակցություն: Սույն Համաձայնագրով նախատեսված՝ Կողմերից որևէ մեկի անունից ցանկացած ծանուցում, դիմում, փաստաթուղթ կամ այլ հաղորդակցություն պետք է կատարվի գրավոր կամ հեռագրի, տեlexֆաքսի կամ էլ. փոստի միջոցով և կհամարվի պատշաճ ձևով հանձնված կամ ուղարկված հետևյալ հասցեով ուղարկվելու դեպքում.

ԱՄՆ ՄՁԳ Հայաստան՝

Հասցե՝ ՀՀ, Երևան, 0082

Ամերիկյան պողոտա, 1

ԱՄՆ դեսպանատուն

Այլընտրանքային հասցե՝

Տելեֆաքս (37410) 46 47 28

Էլ. փոստ՝ jcheema@usaid.gov, armeniacontact@usaid.gov

Դրամաշնորհ ստացող
Հասցե՝ ՀՀ, Երևան, 0010
Մ. Սկրտչյան, 5
ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

Այլընտրանքային հասցե՝
Տելեֆաքս՝ (37410) 526-577
Էլ. փոստ՝ minister@mineconomy.am (նախարարի գրասենյակ)

Եթե Կողմերի միջև չկա այլ համաձայնություն, ցանկացած հաղորդակցություն պետք է լինի անգլերեն: Ծանուցում ուղարկելուց հետո վերը նշված հասցեները կարող են փոփոխվել:

Բաժին 7.2. Ներկայացուցիչները

Սույն Համաձայնագրով նախատեսված նպատակների իրականացման համար Դրամաշնորհ ստացողի ներկայացուցիչը պետք է լինի ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարը՝ տնտեսական աճի բաղադրիչի մասով, էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությունը՝ էներգետիկայի բաղադրիչի մասով, և տարածքային կառավարման նախարարը՝ ջրային ռեսուրսների բաղադրիչի մասով, իսկ ԱՄՆ ՄՁԳ՝ ներկայացուցիչը պետք է լինի առաքելության տնօրենը կամ պաշտոնակատարը, որոնցից յուրաքանչյուրը գրավոր կարող է լրացուցիչ ներկայացուցիչներ նշանակել այլ նպատակների համար՝ բացի Համաձայնագրի պաշտոնական փոփոխությունների ստորագրումից կամ 2.2-րդ կամ 2.3-րդ բաժնով նախատեսված լիազորությունների գործարկումից (ծրագրային բաղադրիչների, ցուցանիշների կամ 1-ին հավելվածի վերանայում): 5.1.բ բաժնի համաձայն Դրամաշնորհ ստացողի ներկայացուցիչների անուններն ու պաշտոնները կտրամադրվեն ԱՄՆ ՄՁԳ-ին, որը նշված լրացուցիչ ներկայացուցիչների (կամ համապատասխան պաշտոնակատարների) կողմից ստորագրված ցանկացած փաստաթուղթ, համաձայն 7.2-րդ բաժնի, կընդունի որպես պատշաճ կազմված մինչև նրանց լիազորությունների դադարեցման վերաբերյալ գրավոր ծանուցում ստանալը:

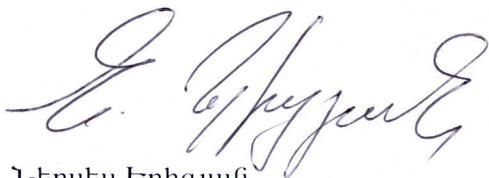
Բաժին 7.3. «Ստանդարտ դրույթներ». Հավելված. Ստանդարտ դրույթներ: Հավելվածը (հավելված 2) կցվում է և կազմում է սույն Համաձայնագրի մասը:

Բաժին 7.4. Համաձայնագրի լեզուն: Համաձայնագիրը կազմված է հայերենով և անգլերենով: Երկիմաստության կամ երկու տարբերակների միջև հակասության դեպքում գերակայում է անգլերեն տարբերակը:

Բաժին 7.5. Ուժի մեջ մտնելը: Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ կմտնի այն ամսաթվից, երբ ԱՄՆ-ն՝ ի դեմս ԱՄՆ ՄՁԳ-ի, Դրամաշնորհ ստացողից կստանա 5.1.ա բաժնով պարտավորված լինելու վերաբերյալ համաձայնություն տալու մասին ծանուցումը:

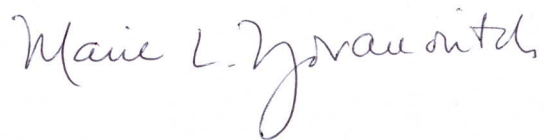
Ի հաստատումն որի՝ Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարությունը՝ յուրաքանչյուրն ի դեմս իր կողմից լիազորված ներկայացուցչի, որոշեցին, որ սույն Համաձայնագիրը պետք է ստորագրվի իրենց անունից և պաշտոնապես հանձնվի վերը նշված ամսաթվին:

Հայաստանի Հանրապետության
Կառավարության կողմից՝

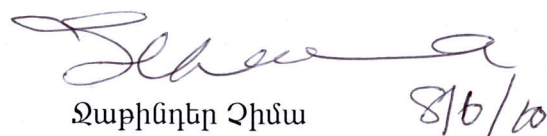
Ներսես Երիցյան
Հայաստանի Հանրապետության
Էկոնոմիկայի նախարար

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների
Կառավարության կողմից՝

Մարի Լ. Յովանովիչ
ԱՄՆ դեսպան

Ամսաթիվ 06.08.2010թ.

Չարի Նուրի Զիմա 8/6/10
ԱՄՆ միջազգային զարգացման
գործակալության տնօրեն
Ամսաթիվ 06.08.2010թ.

Հավելված 1 Օժանդակության համաձայնագրի

Մանրամասն նկարագրություն

I. Ներածություն

ԱՄՆ ՄԶԳ-ն օժանդակում է Հայաստանին ավելի մրցունակ և զանազանեցված մասնավոր հատվածի կայացման հարցում: Ծրագիրը կկենտրոնանա ձեռնարկությունների մրցունակության զարգացման շուրջ ընտրված ոլորտներում՝ հիմնվելով արտադրողականության շահերի, ներքին և արտաքին առևտրի աճի, և, հետևաբար, հայաստանցիների եկամուտների աճի և ընդհանուր տնտեսական կայունության հասնելու՝ նրանց աճի ներուժի վրա: Օժանդակությունը նաև կընդգրկի ձեռնարկությունների աճի և զարգացման համար անհրաժեշտ հիմնական ենթակառուցվածքների, ջրի, էներգետիկայի և հեռահաղորդակցական ծառայությունների բարելավումը:

Սույն հավելվածում նկարագրվում են սույն Համաձայնագրի ներքո տրամադրվող միջոցներով իրականացվելիք գործունեությունը և ակնկալվող արդյունքները մասնավոր հատվածի զարգացման, ֆինանսական ոլորտի օժանդակության և ենթակառուցվածքների բնագավառներում: Սույն հավելվածում ոչինչ չպետք է մեկնաբանվի որպես Համաձայնագրի պայմանների կամ սահմանումների փոփոխություն: Հավելվածում նկարագրված գործունեության մի մասը սկսվել է նախորդ տարիներին, իսկ մնացածը կարող է շարունակվել սույն Համաձայնագրի շրջանակում:

Օժանդակության նպատակը պետք է իրագործվի հետևյալ Միջանկյալ արդյունքների միջոցով.

- ՄԱ1. ձեռնարկությունների արդյունավետության և արտադրողականության բարելավում,
- ՄԱ2. ձեռնարկությունների զարգացման համար ֆինանսական և ինստիտուցիոնալ կառուցվածքի բարելավում,
- ՄԱ3. ենթակառուցվածքի, շրջակա միջավայրի քաղաքականության և կառավարման պրակտիկայի բարելավում:

II. Նախադրյալներ

Հայաստանում 2000-2007 թվականներին ներդրումների և իրական եկամուտների աճ է գրանցվել: Այս աճը ֆինանսական և դրամային քաղաքականության կայունացման, շարունակական տնտեսական բարեփոխումների և հայկական սփյուռքի կողմից դրամական փոխանցումների ձևով էական օժանդակության արդյունք է հանդիսանում: Այնուամենայնիվ, այս աճը քողարկել է եկամուտի

բաշխմանն ու աղքատությանն առնչվող աշխարհագրական մոդելները: Մեկ շնչի ՀՆԱ-ի միջև տարբերությունը տարբեր շրջաններում ավելացել է այս ժամանակաշրջանում՝ Երևանը և Սյունիքը տարանջատելով մյուս շրջաններից:

2000-2007թթ. իրական երկնիշ ՀՆԱ-ի աճ գրանցելուց հետո 2008թ. Հայաստանի ՀՆԱ-ի աճը դանդաղեց՝ հասնելով 6,8 տոկոսի, հիմնականում համաշխարհային ֆինանսական ճգնաժամի պատճառով: Տնտեսական ճգնաժամը Ռուսաստանում, որտեղ բազմաթիվ հայաստանցիներ են աշխատում, հանգեցրեց փոխանցումների կտրուկ նվազման, իսկ վերադարձող աշխատողները ավելացնում են ճնշումը երկրի աշխատանքային շուկայում: Վերջին տարիների ՀՆԱ-ի աճի հիմնական խթաններ հանդիսացող արդյունաբերությունը, ծառայությունները և շինարարությունը կրել են վերոհիշյալ գործոնների ծանր ազդեցությունը: Հատկապես տուժել է շինարարական ոլորտը, որտեղ 2008թ. ՀՆԱ-ի 28% էր գրանցվում, զբաղվածության մակարդակը հասել է 55%-ի: Նշված գործոնների շնորհիվ ակնկալվում է Հայաստանի ՀՆԱ-ի նվազեցում 12-15%-ով: Հայաստանի արտահանվող ապրանքի պահանջարկի անկումը նույնպես նպաստեց ճգնաժամին: 2009թ. հունվար-հունիս ամիսներին արտահանման ծավալները նվազեցին 46%-ով 2008թ. նույն ժամանակամիջոցի համեմատությամբ: Հայաստանի արտահանման խոշորագույն ոլորտը՝ հանքանյութերի արտահանումը, տուժեց առավելագույնս, քանզի հանքանյութերի և ոչ թանկարժեք մետաղների արտահանումը նվազեց գրեթե 50%-ով: Այս ազդեցությունը տարածվեց ամբողջ տնտեսության վրա: 2009թ. հունվար-մայիս ամիսներին առևտրի շրջանառությունը նվազեց 34%-ով, ամսական աշխատավարձերը՝ 11%, իսկ գործազրկությունն աճեց 7%-ով:

Նույնիսկ աճի պայմաններում շարունակական տնտեսական զարգացումը անկայուն է, քանզի Հայաստանը դեռևս ունի խոցելի կողմեր: Օրինակ՝ արտահանման հնարավորությունը սահմանափակվում է փակ սահմաններով և շուկաների հասանելիության խոչընդոտներով, ինչպես նաև այն փաստով, որ աղամանդի մշակումը՝ երկրի առաջատար արտահանող ոլորտը, հիմնված չէ հումքի առկայության վրա: Ի հավելումն, առևտրի կապակցվածությունը Ռուսաստանի շուկային նույնպես սահմանափակող գործոն է: Ընդհանուր արտադրողականությունը կախված է ներդրումների բացակայությունից և կապիտալ շուկաների բացման և ընդարձակման ու ներդրումներ գրավելու հետ կապված բարեփոխումներից: Վերջապես, շարունակական կախվածությունը փոխանցումներից կշարունակի նպաստել Հայաստանի տնտեսական խոցելիությանը՝ այլ երկրներում տնտեսական պայմանների պատճառով, ինչպես դա եղավ տնտեսական ճգնաժամի ընթացքում:

Կառավարությունը վերջերս անդրադարձել է վերոհիշյալ գործոններին, սակայն Հայաստանի տնտեսության համար հիմնական մարտահրավերն է վերականգնել անցյալ տասնամյակների աճի մակարդակը: Համաձայն գնահատումների և ուսումնասիրությունների՝ Հայաստանի տնտեսության վերակենդանացման ուղիներից մեկը մասնավոր հատվածի, հատկապես փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՓՄՁ) մրցունակության աճն է, ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին շուկաներում մրցունակ լինելու նրանց հնարավորությունը, արտահանվող ապրանքի զանազանեցումն ու քանակի ավելացումը:

ԱՄՆ ՄՁԳ-ն և ԱՄՆ Կառավարության այլ ծրագրեր անցյալում և ներկայում անդրադարձել են մրցունակության բարձրացմանը կոնկրետ ոլորտներում, ինչպիսիք են ագրոբիզնեսը, զբոսաշրջությունը, ՏՏ-ն և դեղագործությունը: Սակայն կարող է իրականացվել ավելին՝ հաշվի առնելով սույն փաստաթղթում ներկայացված խոչընդոտները: Կազմելով արդյունքների վերաբերյալ փաստաթուղթը՝ ԱՄՆ ՄՁԳ-ն հիմնվել է ընթացիկ և նախկինում իրականացված ծրագրերի հաջողություններից քաղված դասերի վրա, ինչպես նաև հաշվի է առել տնտեսության կարիքները տնտեսական ճգնաժամից դուրս գալու ժամանակամիջոցում: ԱՄՆ ՄՁԳ-ն՝ խորհրդակցելով ՀՀ Կառավարության և այլ դոնոր կազմակերպությունների հետ և հիմնվելով սահմանափակ քանակությամբ գնահատումների վրա, սահմանել է, որ ՓՄՁ ոլորտի հզորացումը արդյունքների հասնելու և տնտեսությունը խթանելու ներուժ է պարունակում: Այնպիսի ոլորտները, ինչպիսիք են նորարարական տեխնոլոգիաների ներմուծումը, քաղաքականության և կանոնակարգիչ (ֆինանսական և ինստիտուցիոնալ) միջավայրի բարելավումը, կառավարման և աշխատուժի զարգացման հզորացումը, ֆինանսավորում ստանալուն ուղղված պետական/մասնավոր գործակցությունը այն հիմնական գործոններն են, որոնց կանդրադառնա սույն փաստաթղթի Միջանկյալ արդյունքներ բաժինը: ԱՄՆ ՄՁԳ-ն նաև նախատեսում է բարելավել այնպիսի կարևոր ենթակառուցվածքները, ինչպիսիք են էներգետիկան, ջուրը և հեռահաղորդակցությունը, քանի որ դրանք ազդեցություն ունեն ՓՄՁ-ների և երկրի ընդհանուր տնտեսության վրա: Նոր նպատակային օժանդակություն է առաջարկվում մաքուր արտադրությունների և արտադրման սկզբունքների ու տեխնոլոգիաների կիրառման համար, ինչպես նաև օժանդակություն կտրամադրվի ընկերություններին, որոնց արտահանման համար անհրաժեշտ է երրորդ կողմի վավերացում: Սա կսատարի մրցունակությունը և կնվազեցնի աղտոտվածությունը:

III. Ֆինանսավորումը

Ֆինանսական պլան: Ծրագրի ֆինանսական պլանը ներկայացված է կցվող աղյուսակում (Հավելված 1-Ա): Առանց Համաձայնագրում պաշտոնական փոփոխություններ կատարելու՝ Կողմերի ներկայացուցիչները գրավոր ծանուցման միջոցով ֆինանսական պլանում կարող են իրականացնել փոփոխություններ, եթե այդ փոփոխությունների պատճառով՝ 1) ԱՄՆ ՄՁԳ- ներդրումը չի գերազանցում Համաձայնագրի 3.1-ին բաժնում նշված գումարը, կամ 2) Դրամաշնորհի ստացողի ներդրումը փոքր չէ Համաձայնագրի 3.2-րդ բաժնում նշված գումարից:

IV. Միջանկյալ արդյունքները և ցուցադրական գործունեությունը

Օժանդակության նպատակը՝ ավելի մրցունակ և զանազանեցված մասնավոր հատված, կիրականացվի հետևյալ միջանկյալ արդյունքների (ՄԱ) միջոցով: ԱՄՆ ՄՁԳ-Հայաստանը կխորհրդակցի ՀՀ Կառավարության աշխատակազմի և դոնոր համայնքի հետ իրականացվելիք գործունեության սահմանման և ընտրության հարցով:

1. Ձեռնարկությունների արդյունավետության և արտադրողականության ավելացումը

Այս ՄԱ-ի ներքո ձեռնարկություններին օժանդակություն կտրամադրվի նրանց մրցունակության աճի հարցում տեխնոլոգիաների, ընթացակարգերի և ռեսուրսների կիրառման համար՝ արդյունավետության և արտադրողականության բարելավման նպատակով:

Վերոհիշյալը կիրականացվի հետևյալ միջոցառումների միջոցով.

- Ձեռնարկությունների կարողությունների բարելավում և կատարելագործում ու ֆինանսավորման հասանելիություն: Ձեռնարկությունները արձագանքում են շուկայի հնարավորություններին՝ նոր արտադրանք և վերամշակման տեխնոլոգիաներ ներմուծելով, քնդհանուր կառավարումը բարելավելով և ավելացնելով ՏՀՏ կիրառումը: Բարելավված տեխնոլոգիաների արդյունավետ իրականացումը պահանջում է նրանց վերաբերյալ տեղեկատվության հասանելիություն, ձեռնարկության համար նրանց հավանական ներդրման գնահատում և նրանց տեղադրում և գործարկում: Այն նաև պահանջում է ձեռնարկությունների բանկային վստահելիության ավելացում՝ որպես մրցունակության և աճի համար անհրաժեշտ ֆինանսական ռեսուրսներ ձեռք բերելու մախապայման:
- Տարբեր ձեռնարկությունների համագործակցության կառավարման բարելավում: Աճի հնարավորություններին ձեռնարկությունների կտրուկ արձագանքը պահանջում է առևտրային համագործակցություն ուժեղ կողմերի խթանման և մրցունակության ավելացման համար: Օժանդակությունը կներառի աջակցություն տարբեր ձեռնարկություններին, ներառյալ համատեղ ձեռնարկությունները, արդյունավետ արձագանքելու համար շուկայի հնարավորություններին: Գործունեությունը նաև կանդրադառնա ճիշտ բիզնեսի ստանդարտներին և շահերի պաշտպանությանը:

Միջանկյալ արդյունքներ ՄԱ 1

- 2013թ. ավելացնել վաճառքը և ՓՄՁ-ների արտահանումը
- 2013թ. ավելացնել զբաղվածությունը մարդ/ամիս կտրվածքով

Ցուցադրական գործունեություն

- ԱՄՆ ՄՁԳ-ն աճի ներուժ ունեցող հատվածներում կաջակցի փոքր և միջին ձեռնարկություններին (ՓՄՁ) ավելացնել արտադրողականությունը, արձագանքել ձեռնարկությունների հնարավորություններին արժեքների ամբողջ շղթայում և ավելացնել մրցունակությունը ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին շուկայում: Ծրագրի բաղադրիչները՝ 1) կավելացնեն ավելի արդյունավետ տեխնոլոգիաների կիրառումը, 2) կբարելավեն կառավարումը և կավելացնեն բիզնեսի զարգացման և վերապատրաստման

ծառայությունների կիրառումը, 3) կավելացնեն ֆինանսական ծառայությունների հասանելիությունը՝ բարձրացնելով ՓՄՁ-ների բանկային վստահելիությունը, 4) կխրախուսեն ձեռնարկությունների համագործակցության և առանձնահատուկ արժեքների շղթաներով համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծումը և 5) կխթանեն և կսատարեն արտահանման զարգացումը, 6) կխթանեն և կսատարեն հետազոտությունների և զարգացման հետ կապված գործունեությունը: Աջակցությունն ընդգրկում է տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն, արժեքների շղթայի վերլուծություն, բիզնեսի զարգացման ծառայություններ, վերապատրաստում և ներդրումներ, որոնք ուղղակիորեն կնպաստեն առևտրի, արտահանման և զբաղվածության աճին: Գործունեությունը նաև կարող է աջակցել տեղական տեղեկատվական տեխնոլոգիաների լուծումներին ՓՄՁ-ներում, առևտրի/արտահանման ասոցիացիաների զարգացմանը, առևտրի ֆինանսավորմանը նորարար մոտեցումների խթանմանը և երիտասարդ ձեռներեցներին աջակցելու բիզնես պլանի մրցույթի կազմակերպմանը: Նախատեսվում է նաև նպատակային տեխնիկական օժանդակություն էկոնոմիկայի նախարարությանը ռազմավարական պլանավորման և ծրագրի ընդհանուր նպատակների սատարման հարցում:

- Օժանդակությունը կհիմնվի աճի ներուժի, ինչպես նաև ավելացված արժեքի աճի, ներքին և արտաքին շուկաներում առևտրի աճի և աշխատատեղեր և նոր բիզնեսներ ու տարբեր ձեռնարկությունների միջև կապեր ստեղծելու ներուժ ունեցող ոլորտների վերլուծության վրա: Ոլորտները կընդգրկեն, սակայն չեն սահմանափակվի հետևյալով. ագրոբիզնես, զբոսաշրջություն, ՏՀՏ, ինժեներական ծառայություններ և համակարգչային ծրագրերի մշակում, դեղագործություն, տեքստիլ արդյունաբերություն, հատուկ ապրանքներ, մաքուր արտադրություն և ծառայությունների ոլորտ: Վերլուծությունը կընգրկի ոլորտների միջև փոխանակում՝ հիմնված առևտրի, արտահանման և զբաղվածության առումով էական արդյունքների հասնելու նրանց ներուժի վրա:
- Ընտրված ոլորտներում ձեռնարկություններին կտրամադրվեն բիզնես խորհրդատվություններ և զարգացման ծառայություններ իրենց հիմնական խոչընդոտները հաղթահարելու նպատակով, որոնք կարող են լինել ՏՏ և նոր տեխնոլոգիաների սահմանափակ օգտագործումը, աշխատուժի զարգացմանը նպաստող ներդրում կատարելու ցանկության բացակայությունը, իրենց ապրանքի և ծառայությունների վերջնական շուկայի սխալ ընկալումը և/կամ ֆինանսական գրանցումների, բիզնեսի պլանավորման և գրանցման հետ կապված թերություններ:
- Օժանդակություն կտրամադրվի նաև փոքր դրամաշնորհների/պայմանագրերի կամ մասնավոր/պետական գործընկերությունների միջոցով, որոնք գիտելիքի փոխանցում կխթանեն տեխնոլոգիաների և բիզնես հմտությունների ոլորտում, նորարարական ապրանքներ և ծառայություններ

կատեղծեն, այդ ծառայություններն ու ապրանքը կներմուծեն շուկա և լավ կառավարվող մրցունակ բիզնեսներ կհիմնեն:

Այս ՄԱ-ի ներքո իրականացվող գործունեությունը կֆինանսավորվի սույն հավելվածի «Բյուջե» բաժնում նշված ֆինանսական ոլորտի, Առևտրի և ներդրումային կարողությունների և Մասնավոր հատվածի մրցունակության ծրագրային ոլորտներից:

ՄԱ 2: Ձեռնարկությունների զարգացման համար ֆինանսական և ինստիտուցիոնալ կառուցվածքի բարելավում

Այս ՄԱ-ն կիրականացվի գործառնությունները սատարելու և ներդրումները ֆինանսավորելու, ինչպես նաև բիզնեսի արտաքին կառավարման գործոնների՝ ֆինանսական ծառայությունների հասանելիության և մատչելիության խթանման միջոցով: Ֆինանսական ծառայությունների հասանելիության բարելավումը կօգնի ֆինանսական հաստատություններին ավելի լավ հասկանալ և ռիսկի կառավարման սկզբունքները կիրառել նոր ծրագրապայմանի բաղադրիչներում: Կանոնակարգման առումով հարկային վարչարարությունը, բիզնեսի կանոնակարգումը և արտոնագրման պահանջները կարող են խթանել կամ խոչընդոտել բիզնեսի զարգացմանը:

Տվյալ ՄԱ-ն կկենտրոնանա հետևյալ բաղադրիչների վրա:

- Ձեռնարկությունների համար շուկայով պայմանավորված ֆինանսական և առևտրային ծառայություններ: Օժանդակությունը կկենտրոնանա ավելի մեծ քանակությամբ մասնակիցներ համակարգ ներգրավելու վրա՝ մրցակցությունը բարելավելու, արդյունավետություն ստեղծելու, ծառայությունների գները նվազեցնելու և ավելի կայուն և հզոր ֆինանսական համակարգ խթանելու նպատակով: Օժանդակությունը նաև կընդգրկի ֆինանսական ոլորտի կատարողականությունը խթանող քաղաքականության, օրենքների և ենթաօրենսդրական ակտերի բարելավում:
- Ձեռնարկությունների կանոնակարգիչ և վարչարարական բեռի նվազեցում: Հայաստանը մեծ առաջընթաց է գրանցել բիզնես միջավայրի զարգացման հարցում, սակայն դեռևս կան բարելավում պահանջող ոլորտներ հատկապես հարկերի վճարման և ապրանքի ներմուծման և արտահանման հետ կապված վարչարարական բեռի առումով: Օժանդակությունը կընդգրկի Կառավարության և հատկապես հարկային ու մաքսային մարմինների հետ համագործակցություն՝ ձեռնարկությունների մրցունակությունը սահմանափակող բարեփոխումների գործընթացները ռացիոնալացնելու նպատակով:

Միջանկյալ արդյունքների ցուցանիշներ. ՄԱ 2

- Մինչև 2013 թվականը Հայաստանում «Դյուրին բիզնեսի» ցուցանիշի աճ

- Մինչև 2013 թվականը ֆինանսական ապրանքների և ծառայությունների ստացող ձեռնարկությունների քանակի աճ

Ցուցադրական գործունեություն.

- Ֆինանսական միջնորդության բարելավում՝ համագործակցելով ֆինանսական ծառայություն տրամադրողների և մասնավոր ընկերությունների հետ՝ ֆինանսական ոլորտի նորարարական լուծումների ներմուծման նպատակով, որը կնպաստի ընտրված ոլորտներում ձեռնարկությունների կարիքների համար նախագծված ներդրումներին և վարկերին՝ ռիսկերը նվազեցնելու, վարկային վստահությունը բարձրացնելու և վարկերի տրամադրումը ավելացնելու նպատակով:
- Օժանդակություն ընդունող կողմի Կառավարությանը և մասնավոր հաստատություններին, որոնք խթանում են ուղղակի օտարերկրյա ներդրումները, ինչպես նաև Հայաստանում նոր ֆինանսական միջոցների խթանում, որոնք կարող են ընդգրկել ֆինանսական ծառայությունների երաշխիքների կիրառում՝ ծառայությունների պակաս զգացող ոլորտներում ավելի մեծ քանակությամբ ֆինանսական ծառայություններ և ապրանքներ ներմուծելու նպատակով:
- Օրենսդրական, քաղաքականությանն առնչվող և կանոնակարգիչ բարեփոխումների մոբիլիզացում՝ օժանդակելով կանոնակարգիչ մարմիններին նախագծել և փորձարկել արդյունավետության բարելավմանը, ձեռնարկությունների գրանցման վարչարարական խոչընդոտների վերացմանը, ձեռնարկությունների հարկային հաշվետվությունների պահանջների ռացիոնալացմանը և արտահանման/ներկրման աճի խթանմանը նպաստող բարեփոխումները:

Տվյալ ՄԱ-ի իրականացման համար անհրաժեշտ գործունեությունը ֆինանսավորվելու է սույն հավելվածի «Բյուջե» բաժնում նշված Աճի մակրոտնտեսական հիմքերի և ֆինանսական հատվածի ծրագրային ոլորտից:

ՄԱ 3: Ենթակառուցվածքի, շրջակա միջավայրի քաղաքականության և կառավարման պրակտիկայի բարելավում

Սույն ՄԱ-ն առնչվում է ձեռնարկությունների զարգացմանը, սակայն, ի հավելումն, սատարում է ՓՄՁ-ների աճի, ինչպես նաև ընդհանուր տնտեսական աճի համար անհրաժեշտ հիմնական ենթակառուցվածքները, ինչպիսիք են ջուրը, էներգետիկան, հեռահաղորդակցական ծառայությունները: Սույն ՄԱ-ի ներքո ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կիրականացնի հետևյալը.

- Հիմնական ենթակառուցվածքների համար ծառայությունների հասանելիության և որակի բարելավում: ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կօգնի ՀՀ Կառավարությանը անդրադառնալ Հայաստանի էներգետիկ անվտանգության այն երեք հիմնական սպառնալիքներին, որոնք են ներմուծվող բնական գազի արժեքի ավելացումը, Հայաստանի հնացող

վտանգավոր ատոմակայանի փակման անհրաժեշտությունը և էներգետիկայի առումով Ռուսաստանից կախվածության աճը: Հնարավորության դեպքում նախատեսվում է նպատակային աջակցություն հեռահաղորդակցության ոլորտին, քանզի ի հայտ են եկել էլ-հասարակության ստեղծմանն առնչվող՝ ընդունող կողմի Կառավարության և այլ դոնոր կազմակերպությունների նախաձեռնությունները: Ջրի և կոյուղու բարելավումը նվազեցնում է հիվանդացության և մահացության մակարդակը՝ այդպիսով նվազեցնելով տնտեսության առողջապահական ծախսերը:

- Շրջակա միջավայրի պահպանման միջոցով աղտոտվածության նվազեցում: ԱՄՆ-ը կատարի ջրային ռեսուրսների կառավարմանն ուղղված նպատակային միջամտությունները, որոնք կոմունալ ծառայություններին ֆինանսական անկախության հնարավորություն կտան՝ աջակցելով շրջանառու հիմնադրամի ստեղծմանը, որը սկզբնապես \$10 միլիոնով կկապիտալացվի, կանդրադառնա իրավական/կանոնակարգիչ օրենսգրքի բացերին ջրային համակարգերի արդյունաբերական արտահոսքերի վերահսկման համար և կավելացնեն ձեռնարկությունների կողմից մաքուր արտադրության սկզբունքների և տեխնոլոգիաների կիրառումը:
- Ենթակառուցվածքների վերանորոգման միջոցով անդրադառնալ խոցելի համայնքներում արագ ազդեցությամբ աշխատատեղերի ստեղծմանը: Օժանդակության շրջանակում խոցելի համայնքների և գյուղերի գործազուրկ անդամներին կտրամադրվի կարճաժամկետ աշխատանք համայնքի կողմից որպես գերակա սահմանված ենթակառուցվածքների վերանորոգման միջոցով:

Միջանկյալ արդյունքների ցուցանիշ. ՄԱ 3

Ենթակառուցվածքների որակի ցուցանիշի բարելավում

Ցուցադրական գործողություններ

- Էներգետիկա: ԱՄՆ Կառավարությունը խորհրդատվություն կտրամադրի նոր ատոմակայանի հետ կապված համաձայնագրերի և ֆինանսավորման, վերականգնվող էներգիայի զարգացմանը նպաստող միջավայրի ստեղծման և տարածաշրջանային էլեկտրաէներգիայի համակարգի սինխրոնիզացման, առևտրի և ներդրումների հզորացման համար:
- Ջրային ռեսուրսներ: ԱՄՆ ՄԶԳ-ն կատարի շրջանառու հիմնադրամի ստեղծումը ՀՀ Կառավարության, մասնավոր հատվածի, միջազգային վարկատուների և այլ դոնորների կողմից ֆինանսավորման մոբիլիզացման համար: ԱՄՆ ՄԶԳ-ն կխթանի կոյուղու արտահոսքի թույլտվությունների համար կանոնակարգման բարելավումը, որոնք հարաբերակցվում են ջրային կառավարման մարմինների՝ ջրի որակի ստանդարտների հետ:

- Մաքուր արտադրություն: Մաքուր արտադրությունը խթանող գործողությունները պետք է ներառեն արտադրող և վերամշակող ձեռնարկությունների արտահոսքի տեսակի բարելավումը, մաքուր էներգիայի օգտագործման խթանումը, օժանդակությունը ֆինանսական հաստատություններին, որոնք աջակցում են ISO սերտիֆիկացման և ԱՄՆ/ԵՄ արտահանման ստանդարտների համապատասխանությունը ապահովող և առողջապահական ու անվտանգության ստանդարտները ապահովող բիզնես զարգացումներին:
- Փոքրածավալ ենթակառուցվածքներ: Կկարևորվեն խմելու ջրի և կոյուղու համակարգի բարելավումները, գազի հոսքագծերը և համայնքային նշանակության կառույցների վերանորոգումը:

Այս ՄԱ-ի ներքո գործունեությունը ֆինանսավորվելու է սույն հավելվածի «Բյուջե» բաժնում նշված Ենթակառուցվածքներ և առողջապահություն ծրագրային ոլորտից:

VI. Կողմերի դերերն ու պարտավորությունները

ԱՄՆ ՄՁԳ-

ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կիրականացնի VI բաժնում նկարագրված գործունեությունը սույն Համաձայնագրով նախատեսված միջոցներով՝ մասնավոր՝ ԱՄՆ կամ հայաստանյան ընկերությունների և/կամ մասնավոր կամավոր խմբերի հետ պայմանագրերի, համագործակցության համաձայնագրերի կամ դրամաշնորհային պայմանագրերի կնքման միջոցով: Նշված գործունեությունը կիրականացվի ուղղակի պայմանագրերի և դրամաշնորհների վերաբերյալ ԱՄՆ ՄՁԳ-ընթացակարգերով: ԱՄՆ ՄՁԳ-ն նշված գործունեությունը սերտորեն կհամակարգի ՀՀ Կառավարության ներկայացուցիչների հետ:

ՀՀ Կառավարություն

2012 թվականին պետական եկամուտների կոմիտեն պետք է ավարտի Հարկային վարչարարության բարեփոխումների իրականացման իր ռազմավարական ծրագիրը:

VII. Մոնիտորինգ և գնահատում

Ծրագրի մոնիտորինգը և գնահատումը հիմնված կլինեն ինչպես որակական, այնպես էլ քանակական տվյալների վրա: Սահմանված գործունեության կատարողականության չափման ելակետերը և թիրախները օժանդակության նպատակի և միջանկյալ արդյունքների առնչությամբ կմշակեն Կողմերը: Առաջընթացը կգնահատվի ամենամյա կտրվածքով: Թիրախների նպատակն է ընդհանուր պատկեր կազմել այն մասին, թե արդյոք ծրագրում կա բավարար քանակությամբ առաջընթաց շարունակական օժանդակություն ստանալու համար:

Մոնիտորինգի, կառավարման և գնահատման համար անհրաժեշտ ֆինանսավորումը ներառված է սույն Համաձայնագրի ընդհանուր բյուջեում:

Ֆինանսական պլան
Հավելված 1-Ա

Նպատակ	Ծրագրային ոլորտ	ՖՏ 2009 հատկացում
Տնտեսական աճ	Աճի մակրոտնտեսական հիմք	-
	Առևտուր և ներդրումներ	2,632,922
	Ֆինանսական ոլորտ	1,071,000
	Մասնավոր հատվածի մրցունակություն	-
	Ենթակառուցվածք	2,570,000
Մարդկային ռեսուրսների ներդրումներ	Առողջապահություն	450,000
	Առողջապահական, և սոցիալական տնտեսական ծառայություններ, Խոցելի բնակչության պաշտպանություն	-
ԸՆԴԱՍԵՆԸ		6,723,922

ՍՏԱՆԴԱՐՏ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Բովանդակություն

Հոդված Ա. Սահմանումներ և իրականացման մամակներ

Բաժին Ա.1. Սահմանումներ

Բաժին Ա.2. Իրականացման մամակներ

Հոդված Բ. Ընդհանուր պայմաններ

Բաժին Բ.1. Խորհրդատվություն

Բաժին Բ.2. Համաձայնագրի իրագործում

Բաժին Բ.3. Ապրանքների և ծառայությունների օգտագործում

Բաժին Բ.4. Հարկում

Բաժին Բ.5. Հաշվետվություններ և տեղեկություններ, Համաձայնագրի մատյաններ և հաշվառումներ, աուդիտներ ու տեսչական ստուգումներ

Բաժին Բ.6. Տեղեկատվության ամբողջականություն

Բաժին Բ.7. Այլ վճարումներ

Բաժին Բ.8. Տեղեկատվություն և նշագրում

Հոդված Գ. Գնման դրույթներ

Բաժին Գ.1. Աղբյուր և ծագում

Բաժին Գ.2. Ընդունելի ամսաթիվ

Բաժին Գ.3. Պլաններ, մասնագրեր, պայմանագրեր

Բաժին Գ.4. Ողջամիտ գին

Բաժին Գ.5. Ծանուցում հնարավոր մատակարարներին

Բաժին Գ.6. Փոխադրում

Բաժին Գ.7. Ապահովագրություն

Բաժին Գ.8. ԱՄՆ Կառավարությանը պատկանող հավելյալ գույք

Հոդված Դ. Հատկացումներ

Բաժին Դ.1. Հատկացման ձևեր

Բաժին Դ.2. Փոխարժեք

Հոդված Ե. Դադարեցում, իրավական միջոցներ

Բաժին Ե.1. Կասեցում և դադարեցում

Բաժին Ե.2. Միջոցների վերադարձ

Բաժին Ե.3. Իրավական պաշտպանության միջոցներից հրաժարման բացառում

Բաժին Ե.4. Իրավունքի փոխանցում

Հոդված Զ. Այլ դրույթներ

Բաժին Զ.1. Ներդրումների խթանում

Բաժին Զ.2. Արգելք թմրամիջոցներ փոխադրողներին աջակցելու վերաբերյալ

Բաժին Զ.3. Աշխատողների իրավունքներ

Բաժին Զ.4. Ահաբեկչության ֆինանսավորում

Բաժին Զ.5. Արգելք միջազգային համաժողովներում օտարերկրյա կառավարությունների պատվիրակությունների ֆինանսավորման վերաբերյալ

ՍՏԱՆԴԱՐՏ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված Ա. Սահմանումներ և իրականացման նամակներ

Բաժին Ա.1. Սահմանումներ

Սույն հավելվածում օգտագործվելիս «Համաձայնագիրը» վերաբերում է Օժանդակության համաձայնագրին, որին կցված է, և որի մասն է կազմում սույն հավելվածը: Սույն հավելվածում գործածվող տերմինները իմաստով և հղումներով նույնական են Համաձայնագրի հետ:

Բաժին Ա.2. Իրականացման նամակներ

Համաձայնագրի իրականացման հարցում Դրամաշնորհի ստացողին օգնելու նպատակով ԱՄՆ ՄՁԳ-ն ժամանակ առ ժամանակ կտրամադրի իրականացման նամակներ (Իրականացման նամակներ), որոնք կապահովեն լրացուցիչ տեղեկություններ Համաձայնագրով սահմանված հարցերի հետ կապված: Կողմերը կարող են նաև փոխադարձաբար համաձայնեցված Իրականացման նամակներ թողարկել՝ հաստատելու և արձանագրելու իրենց փոխադարձ ընկալումը սույն Համաձայնագրի առանձին ասպեկտների իրականացման վերաբերյալ: Իրականացման նամակներ կարող են նաև թողարկվել արձանագրելու համար փոփոխություններն ու բացառությունները, որ թույլատրելի են Համաձայնագրով:

Հոդված Բ. Ընդհանուր պայմաններ

Բաժին Բ.1. Խորհրդատվություն

Կողմերը համագործակցում են՝ ապահովելու համար սույն Համաձայնագրի Նպատակի ու ծրագրի բաղադրիչների իրագործումը: Այդ նպատակով Կողմերը, մեկը մյուսի խնդրանքով, փոխանակում են կարծիքներ Նպատակի ու ծրագրի բաղադրիչների գծով առաջընթացի, սույն Համաձայնագրով պարտավորությունների կատարման, Համաձայնագրի ներքո ներգրավված խորհրդատուների, կապալառուների և մատակարարների գործունեության, ինչպես նաև Համաձայնագրին առնչվող այլ հարցերի վերաբերյալ:

Բաժին Բ.2. Համաձայնագրի իրագործում

Դրամաշնորհի ստացողը պետք է.

ա) իրականացնի Համաձայնագիրը և աշխատանքները, որ Դրամաշնորհի ստացողի կողմից ենթակա են ուղղակիորեն (կամ նրա միջոցով) կատարման, կամ հանգեցնի Համաձայնագրի կամ այդպիսի աշխատանքների կատարմանը պատշաճ հետևողականությանը և արդյունավետությանը, տեխնիկական, ֆինանսական, կառավարման հուսալի գործելակերպին համապատասխան և ըստ այն փաստաթղթերի, պլանների, մասնագրերի, պայմանագրերի, ժամանակացույցների, այլ պայմանավորվածությունների և դրանց փոփոխությունների, որոնք, սույն Համաձայնագրի համաձայն, հաստատվել են ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից, և

բ) ապահովի որակյալ և փորձառու կառավարողներով, ըստ անհրաժեշտության ապահովելով այդպիսի կադրերի ուսուցումը, որպիսիք կպահանջվեն Համաձայնագրով ֆինանսավորվող գործողությունների իրականացման և պահպանման ու շարունակական գործողությունների համար՝ ըստ անհրաժեշտության հանգեցնելով դրանց իրականացմանն ու պահպանմանը այնպես, որ ապահովվի Նպատակի ու ծրագրի բաղադրիչների շարունակական ու հաջող կենսագործումը սույն Համաձայնագրով:

Բաժին Բ.3. Ապրանքների և ծառայությունների օգտագործում

Սույն Համաձայնագրով ֆինանսավորվող ցանկացած ապրանք և ծառայություն, եթե ԱՄՆ ՄՁԳ-ի ետ այլ գրավոր պայմանավորվածություն չկա, պետք է ծառայի Համաձայնագրին մինչև Համաձայնագրի ավարտը կամ դադարեցումը և դրանից հետո (ինչպես նաև Համաձայնագրի կասեցման ցանկացած ժամանակահատվածում) պետք է օգտագործվի Համաձայնագրի Նպատակի կատարման ուղղությամբ կամ ըստ Իրականացման մամակների տրվող ԱՄՆ ՄՁԳ-ի րահանգներին:

Բաժին Բ.4. Հարկում

ա) Ընդհանուր ազատում հարկերից: «Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարության միջև մարդասիրական և տեխնիկական տնտեսական օգնությունը հեշտացնելու մասին համագործակցության վերաբերյալ» 1992 թ.-ի դեկտեմբերի 15-ին ստորագրված համաձայնագրի (1992 թ. երկկողմ համաձայնագիր) համաձայն՝ սույն Համաձայնագիրը և դրա ներքո տրամադրվող իրականացվող գործունեությունը և տրամադրվող ռեսուրսները ազատվում են ցանկացած հարկից, որը գործում է Դրամաշնորհի ստացողի երկրի տարածքում՝ ըստ օրենսդրության:

բ) Հարկային արտոնության կիրառման մասին անհամաձայնություն լինելու դեպքում Կողմերը համաձայնում են շուտափույթ հանդիպել ու կարգավորել այդ հարցերը՝ առաջնորդվելով այն սկզբունքով, որ ԱՄՆ ՄՁԳ-ի օժանդակությունն ազատված է հարկերից, և որ ԱՄՆ ՄՁԳ-ի կողմից տրամադրվող օժանդակությունն ուղղակիորեն նպաստում է Դրամաշնորհի ստացողի երկրի տնտեսական զարգացմանը:

Բաժին Բ.5. Հաշվետվություններ և տեղեկություններ, Համաձայնագրի մատյաններ և հաշվառումներ, աուդիտներ ու տեսչական ստուգումներ

ա) Հաշվետվություններ և տեղեկություններ: Դրամաշնորհի ստացողը պետք է ԱՄՆ ՄՁԳ-ին տրամադրի հաշվապահական տվյալներ ու Համաձայնագրին առնչվող այնպիսի այլ տեղեկություններ ու հաշվետվություններ, որոնք ողջամտության սահմաններում կարող է պահանջել ԱՄՆ ՄՁԳ-ն:

բ) Դրամաշնորհի ստացողի Համաձայնագրի մատյաններ և հաշվառումներ: Դրամաշնորհի ստացողը պետք է վարի հաշվապահական մատյաններ, հաշվառումներ, փաստաթղթեր և Համաձայնագրին առնչվող այլ ապացույցներ, որոնք բավարար են առանց սահմանափակման ի ցույց դնել Համաձայնագրի ներքո Դրամաշնորհի ստացողի կատարած բոլոր ուղղակի ծախսերը,

Համաձայնագրի ներքո ձեռք բերված ապրանքների ու ծառայությունների ստացումն ու օգտագործումը Դրամաշնորհի ստացողի կողմից, ծախսերի համաֆինանսավորման համաձայնեցված պահանջները, Դրամաշնորհի ստացողի ձեռք բերած ապրանքների ու ծառայությունների հնարավոր մատակարարների առաջարկների բնույթն ու ծավալները, Դրամաշնորհի ստացողի կողմից պայմանագրերի կնքման ու պատվերներ տալու հիմքերը և Համաձայնագիրն ավարտին հասցնելու ուղղությամբ ընդհանուր առաջընթացը («Համաձայնագրի մատյաններ և հաշվառումներ»): Դրամաշնորհի ստացողը վարում է Համաձայնագրի մատյանները և հաշվառումները Միացյալ Նահանգներում գերակայող ընդունված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների համաձայն կամ, Դրամաշնորհի ստացողի ընտրությամբ ու ԱՄՆ ՄՁԳ հաստատմամբ, այլ հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների համաձայն, ինչպիսիք են՝ 1) Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների կոմիտեի (Հաշվապահների միջազգային համադաշնության մասնաճյուղ) սահմանած կամ 2) Դրամաշնորհի ստացողի երկրում գերակա սկզբունքները: Համաձայնագրի մատյանները և հաշվառումները պետք է ԱՄՆ ՄՁԳ վերջին գումարային հատկացումից հետո պահվեն առնվազն երեք տարի կամ ավելի երկար ժամկետով, եթե այդպիսիք պահանջվում են հայցերի, պահանջների լուծման կամ աուդիտային նպատակներով: Կասկածներից խուսափելու համա՝ սույն Բ.5(բ) բաժինը վերաբերում է բացառապես Դրամաշնորհի ֆինանսական միջոցներին, որ ուղղակիորեն ծախսվել են Դրամաշնորհի ստացողի կողմից:

գ) Դրամաշնորհի ստացողի աուդիտ: Եթե ֆինանսական տարվա ընթացքում ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից Դրամաշնորհի ստացողի սույն Համաձայնագրով ուղղակիորեն ծախսած ԱՄՆ ՄՁԳ ֆինանսական միջոցները կազմում են 300,000 ԱՄՆ դոլար կամ ավել, ապա Դրամաշնորհի ստացողը պետք է ծախսերի ֆինանսական աուդիտ անցնի ստորև ներկայացվող պայմանների համաձայն, եթե Կողմերի միջև այլ գրավոր համաձայնություն չկա:

1) ԱՄՆ ՄՁԳ հաստատմամբ Դրամաշնորհի ստացողը կարող է օգտագործել իր բարձրագույն աուդիտային հաստատությունը կամ ընտրել անկախ աուդիտ իրականացնող՝ համաձայն ԱՄՆ ՄՁԳ Գլխավոր վերստուգիչի «Օտարերկրյա շահառուների պայմանագրային ֆինանսական աուդիտի ուղեցույցի» («Ուղեցույց»), և աուդիտները պետք է անցկացվեն ըստ Ուղեցույցի, և

2) Աուդիտը պետք է դիտարկի, թե արդյոք սույն Համաձայնագրով տրամադրված ֆինանսական միջոցների ստացումն ու դրանց ծախսերը ներկայացված են վերոհիշյալ «բ» ենթաբաժնում համաձայնեցված հաշվապահական հաշվառման գերակա սկզբունքների հիման վրա, և արդյոք Դրամաշնորհի ստացողը բավարարել է Համաձայնագրի պայմանները: Յուրաքանչյուր աուդիտ պետք է ավարտին հասցվի Դրամաշնորհի ստացողի՝ աուդիտի ենթարկվող տարվա փակումից հետո ոչ ավել, քան ինն ամսվա ընթացքում:

դ) Ենթաշահառուների աուդիտներ: Դրամաշնորհի ստացողը, բացառությամբ այն դեպքերի երբ Կողմերի միջև կա այլ գրավոր համաձայնություն, պետք է ԱՄՆ ՄՁԳ-ին վերջինիս համար ընդունելի ձևով և բովանդակությամբ ներկայացնի ծախսերի

աուդիտի անցկացման պլան ստորև սահմանված կարգով «ընդգրկված» ենթաշահառուների համար, որոնք ստանում են ֆինանսական միջոցներ սույն Համաձայնագրի ներքո Դրամաշնորհի ստացողի հետ ուղղակի պայմանագրի կամ համաձայնագրի կնքման արդյունքում:

1) «Ընդգրկված» ենթաշահառու է համարվում այն ենթաշահառուն, որը ֆինանսական տարում ծախսում է 300,000 ԱՄՆ դոլար կամ ավել «ԱՄՆ ՄՁԳ-միջոցներ» (այսինքն՝ Օտարերկրյա կառավարությունների հետ ԱՄՆ ՄՁԳ-ռազմավարական նպատակի ու այլ դրամաշնորհային համաձայնագրերի ենթաշահառուներ):

2) Պլանում պետք է ներկայացվի մեթոդաբանությունը, որ պետք է օգտագործվի Դրամաշնորհի ստացողի կողմից ընդգրկված ենթաշահառուների մասով իր աուդիտային պատասխանատվությունը բավարարելու համար: Դրամաշնորհի ստացողը կարող է այդպիսի աուդիտային պատասխանատվությունը բավարարել՝ հիմնվելով ենթաշահառուների անկախ աուդիտի վրա, մեծացնելով Դրամաշնորհի ստացողի անկախ ֆինանսական աուդիտի շրջանակը, որպեսզի ներառվեն ենթաշահառուների հաշիվների ստուգումներ, կամ՝ այս գործընթացների համադրմամբ:

3) Պլանում պետք է հստակեցվեն այն ֆինանսական միջոցները, որ տրամադրվել են ընդգրկված ենթաշահառուներին, որոնք կներառվեն աուդիտների շրջանակում, որ կկատարվեն աուդիտային այն պահանջներին համապատասխան, որոնք բավարարում են Դրամաշնորհի ստացողի աուդիտային պատասխանատվությունը: (ԱՄՆ-ում կազմավորված շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից պահանջվում է, որ իրենք կազմակերպեն իրենց աուդիտը: ԱՄՆ-ում կազմավորված շահույթ հետապնդող կազմակերպությունը, որ ուղղակի պայմանագիր ունի ԱՄՆ ՄՁԳ հետ, աուդիտի է ենթարկվում ԱՄՆ Կառավարության իրավասու մարմնի կողմից: ԱՄՆ-ից դուրս կազմավորված մասնավոր կամավորական կազմակերպությունը, որ ուղղակի դրամաշնորհ ունի ԱՄՆ ՄՁԳ-ից, ինքն է պարտավոր կազմակերպել իր աուդիտը: Հյուր ընկալող երկրի կապալառուն պետք է աուդիտի ենթարկվի Դրամաշնորհի ստացողի աուդիտային մարմնի կողմից):

4) Դրամաշնորհի ստացողը պետք է ապահովի, որ Դրամաշնորհի ստացողի հետ ուղղակի պայմանագրերի կամ համաձայնագրերի ընդգրկված ենթաշահառուները պատշաճ կերպով և ժամանակին ձեռնարկեն ուղղիչ գործողություններ. քննության առնել, քե արդյոք ենթաշահառուի աուդիտի արդյունքում սեփական հաշվառումներում ճշգրտման անհրաժեշտություն կա և պահանջել յուրաքանչյուր ենթաշահառուից, որպեսզի, ըստ անհրաժեշտության, աուդիտ իրականացնողների համար ապահովի իր հաշվառումների ու ֆինանսական հաշվետվությունների հասանելիությունը:

ե) Աուդիտային հաշվետվություններ: Դրամաշնորհի ստացողը պայմանավորված յուրաքանչյուր աուդիտի հաշվետվությունը կտրամադրի կամ կապահովի տրամադրումը, համաձայն սույն բաժնի, աուդիտի ավարտից հետո 30 օրվա ընթացքում և ոչ ուշ, քան աուդիտի ժամանակաշրջանից ինն ամիս անց:

զ) Այլ ընդգրկված ենթաշահառուներ: «Ընդգրկված» ենթաշահառուների մասով, որոնք Համաձայնագրի ներքո ստանում են ֆինանսական միջոցներ ԱՄՆ ՄՁԳ հետ ուղղակի պայմանագրով կամ համաձայնագրով, ԱՄՆ ՄՁԳ-ն պայմանագրերում ու համաձայնագրերում կներառի համապատասխան աուդիտային պահանջներ և Դրամաշնորհի ստացողի անունից հետամուտ կլինի այդ պահանջներին համապատասխան աուդիտային հաշվետվության ներկայացման գործողություններին:

ե) Աուդիտի ծախսեր: ԱՄՆ ՄՁԳ գրավոր հաստատման դեպքում սույն բաժնի պահանջների համաձայն կատարված աուդիտի ծախսերը կարող են գանձվել Համաձայնագրից:

ը) Աուդիտ ԱՄՆ ՄՁԳ-ի կողմից: ԱՄՆ ՄՁԳ-ն իրավունք ունի իրականացնելու սույն Համաձայնագրով պահանջվող աուդիտներ Դրամաշնորհի ստացողի անունից՝ օգտագործելով Համաձայնագրի ֆինանսական միջոցները կամ այլ ռեսուրսներ, որ առկա են ԱՄՆ ՄՁԳ համար այս նպատակով, իրականացնելու ֆինանսական ուսումնասիրություն կամ որևէ այլ կերպ ապահովել ԱՄՆ ՄՁԳ միջոցներ ծախսած կազմակերպությունների հաշվետվողականությունը՝ աուդիտի պահանջից անկախ:

թ) Աուդիտի կամ ստուգման հնարավորություն: Դրամաշնորհի ստացողը ԱՄՆ ՄՁԳ լիազորված ներկայացուցիչներին պետք է ապահովի հնարավորություն բոլոր ողջամիտ պահերին իրականացնել Համաձայնագրի ներքո ֆինանսավորվող գործողությունների, ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից ֆինանսավորվող ապրանքների ու ծառայությունների օգտագործման, Համաձայնագրին առնչվող մատյանների, հաշվառումների և այլ փաստաթղթերի աուդիտ և ստուգում:

ժ) Ենթաշահառուի մատյաններ և հաշվառումներ: Դրամաշնորհի ստացողը պետք է ներառի սույն դրույթի (ա), (բ), (դ), (ե), (է), (ը) և (թ) պարբերությունները բոլոր ոչ ԱՄՆ կազմակերպությունների հետ ենթահամաձայնագրերում, որոնք բավարարում են սույն դրույթի (զ) պարբերությունով սահմանված 300,000 ԱՄՆ դոլարի շեմը: Ենթահամաձայնագրերը ոչ ԱՄՆ կազմակերպությունների հետ, որոնք չեն բավարարում 300,000 ԱՄՆ դոլարի շեմը պետք է առնվազն պարունակեն սույն դրույթի (ը) և (ժ) ենթաբաժինները: ԱՄՆ կազմակերպությունների հետ ենթահամաձայնագրերում պետք է նշվի, որ ԱՄՆ կազմակերպությունը ենթակա է աուդիտի OMB Circular A-133 փաստաթղթի պահանջներին համապատասխան:

Բաժին Բ.6. Տեղեկատվության ամբողջականություն

Դրամաշնորհի ստացողը հաստատում է, որ

ա) փաստերն ու հանգամանքները, որոնց մասին տեղեկացրել է ԱՄՆ ՄՁԳ-ին կամ ապահովել դրանց վերաբերյալ տեղեկացումը ԱՄՆ ՄՁԳ-ին, վերջինիս հետ սույն Համաձայնագրի շուրջ համաձայնության գալու ընթացքում ճշգրիտ են ու ամբողջական և ներառում են բոլոր այն փաստերն ու հանգամանքները, որ կարող են նյութական ազդեցություն ունենալ Համաձայնագրի վրա կամ ազատել պատասխանատվություններից սույն Համաձայնագրի ներքո, և

բ) ժամանակին կտեղեկացնի ԱՄՆ ՄՁԳ-ին հետագա փաստերի ու հանգամանքների մասին, որ կարող են նյութական ազդեցություն ունենալ կամ ողջամիտ կլինի ենթադրել, որ նյութական ազդեցություն կունենան Համաձայնագրի վրա կամ կազատեն պատասխանատվություններից սույն Համաձայնագրի ներքո:

Բաժին Բ.7. Այլ վճարումներ

Դրամաշնորհի ստացողը հավաստիացնում է, որ Դրամաշնորհի ստացողի որևէ պաշտոնյայի կողմից չի ստացվել և չի ստացվի որևէ վճարում կապված Համաձայնագրի ներքո ֆինանսավորվող ապրանքների ու ծառայությունների գնման հետ՝ բացառությամբ միջնորդավճարների, հարկերի կամ այլ նմանատիպ վճարումների, որոնք սահմանված են Դրամաշնորհի ստացողի երկրի օրենքներով:

Բաժին Բ.8. Տեղեկատվություն և նշագրում

Դրամաշնորհի ստացողը համապատասխան հրապարակայնություն կտա Համաձայնագրին որպես Միացյալ Նահանգների կողմից օժանդակվող ծրագիր, կնշի Համաձայնագրով գործողությունների իրականացման վայրերը և կնշագրի ԱՄՆ ՄՁԳ ֆինանսավորմամբ ձեռք բերված ապրանքներն Իրականացման նամակներում ներկայացված կարգով:

Հոդված Գ. Գնման դրույթներ

Բաժին Գ.1. Աղբյուր և ծագում

Գ.1. Աղբյուր և ծագում

ա) Բացառությամբ այստեղ սահմանված դեպքերի կամ ԱՄՆ ՄՁԳ ենթահամաձայնագրերով սահմանված դեպքերի՝ Դրամաշնորհի միջոցները կուղղվեն այն ապրանքների ու ծառայությունների ծախսերի ֆինանսավորմանը, որոնց աղբյուրն ու ծագումը, իսկ ապրանքների ու ծառայությունների մատակարարների համար՝ պատկանելությունը ներառված է 000 կամ 100 աշխարհագրական կողի ներքո (ԱՄՆ, Հայաստան և ԱՊՀ), որը գործում է տվյալ ապրանքների ու ծառայությունների պատվերը տալու կամ պայմանագիրը կնքելու պահին: Սույն պահանջի բացառությունները ներառում են տեղական գնման գործարքները՝ համաձայն ԱՄՆ ՄՁԳ կանոնակարգերի կամ աղբյուրի, ծագման ու պատկանելության վերաբերյալ ԱՄՆ ՄՁԳ-ից պահանջի շրջանցման գրավոր քույլտվությունը:

Ի հավելումն՝

1) Օվկիանոսային փոխադրումների ծախսերը Համաձայնագրով կֆինանսավորվեն միայն 935 կողի երկրների դրոշներով նավերի համար. նաև տես Գ.6 բաժինը ԱՄՆ դրոշով նավերի օգտագործման համար.

2) Դրամաշնորհի ստացողի երկիրը ընդունելի երկիր է ծովային ապահովագրության արտարժույթային ծախսի համար, եթե ընդունելի է նաև Գ.7(ա) բաժնով:

3) Ցանկացած ավտոմեքենա, որ կֆինանսավորվի Համաձայնագրի ներքո, պետք է լինի ԱՄՆ արտադրության, եթե ԱՄՆ ՄՁԳ-ի հետ այլ գրավոր համաձայնություն չկա:

բ) Տեղական արժույթի ծախսեր: Հատկացումները տեղական արժույթով ծախսերի համար պետք է օգտագործվեն բացառապես Համաձայնագրի համար պահանջվող ապրանքների և ծառայությունների ֆինանսավորման համար, որոնք համապատասխանում են ԱՄՆ ՄՁԳ-ի տեղական գնումների կարգին, որը տրամադրվում է Իրականացման նամակով:

գ) Օվկիանոսային ու օդային փոխադրումների դեպքում աղբյուրը և ծագումը դիտարկվում են որպես փոխադրման պահին նավի կամ ինքնաթիռի գրանցման երկիրը:

դ) Արգելված կամ անընդունելի ապրանքների ու ծառայությունների մասին դրույթները կարող են տրամադրվել Իրականացման նամակով:

ե) Սույն Համաձայնագրով ֆինանսավորվող անձանց և նրանց գույքի փոխադրումը կարող է իրականացվել ԱՄՆ-ի հավաստագրում ունեցող փոխադրողների միջոցով՝ այնքանով, որքան այդ փոխադրողների ծառայությունները հասանելի են «Թռիչք Ամերիկա» ակտով: Այս պահանջը կարող է մանրամասնվել ԱՄՆ ՄՁԳ-ի կողմից՝ Իրականացման նամակով:

Բաժին Գ.2. Ընդունելի ամսաթիվ

Սույն Համաձայնագրի ներքո ոչ մի ապրանք և ծառայություն չի կարող ֆինանսավորվել, եթե դրանց գնման պատվերը տրվել է, կամ պայմանագիրը կնքվել է ավելի վաղ, քան սույն Համաձայնագիրը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կողմերը կարող են գալ այլ գրավոր համաձայնության:

Բաժին Գ.3. Պլաններ, մասնագրեր, պայմանագրեր

Ստորև ներկայացվող հարցերի շուրջ փոխադարձ համաձայնություն ապահովելու համար՝ բացառությամբ Կողմերի միջև այլ գրավոր համաձայնություն լինելու դեպքերի.

ա) Դրամաշնորհի ստացողը պատրաստելուն պես ԱՄՆ ՄՁԳ-ին է ներկայացնում.

1) ցանկացած պլան, մասնագիր, գնման կամ շինարարական աշխատանքների ժամանակացույց, պայմանագիր կամ այլ փաստաթղթեր Դրամաշնորհի ստացողի ու երրորդ կողմի միջև Համաձայնագրի ներքո ֆինանսավորվելիք ապրանքների ու ծառայությունների հետ, այդ թվում՝ կապալառուների նախատրակավորմանը, ընտրությանը, մրցույթների հրավերներին ու առաջարկներին առնչվող փաստաթղթերը: Այս փաստաթղթերում նյութական փոփոխություններ կատարելու դեպքում, դրանք վերստին պետք է պատրաստ լինելուն պես տրամադրվեն ԱՄՆ ՄՁԳ-ին, և

2) այնպիսի փաստաթղթեր, որոնք վերաբերում են ցանկացած ապրանքի և ծառայության, որը չի ֆինանսավորվում Համաձայնագրի ներքո, սակայն ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից համարվում է Համաձայնագրի համար մեծ կարևորության ապրանք կամ ծառայություն: Սույն (ա)(2) ենթաբաժնում ներկայացված հարցերով Համաձայնագրի առանձին կողմերը կներկայացվեն Իրականացման նամակներով:

բ) Համաձայնագրի ներքո ֆինանսավորվող ապրանքների ու ծառայությունների հետ կապված՝ կապալառուների մախաորակավորմանը, մրցույթների հրավերներին ու առաջարկներին առնչվող փաստաթղթերը ենթակա են նախապես գրավոր հաստատման ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից, և դրանց պայմանները պետք է ներառեն ԱՄՆ ստանդարտներն ու գնահատումները.

գ) Համաձայնագրի ներքո ճարտարագիտական կամ այլ մասնագիտական ծառայությունների, շինարարական աշխատանքների և այդ կարգի այլ ծառայությունների համար ֆինանսավորվող կապալառուների ու պայմանագրերի համար սարքավորումները կամ նյութերը Իրականացման նամակներում սահմանված կարգով ենթակա կլինեն գրավոր հաստատման ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից նախքան պայմանագրի ստորագրումը, և

դ) ԱՄՆ ՄՁԳ համար ընդունելի կլինեն Դրամաշնորհի ստացողի կողմից Համաձայնագրի համար աշխատող, սակայն Համաձայնագրով չֆինանսավորվող խորհրդատվական ընկերությունները, նրանց ծառայությունների շրջանակը և նրանց աշխատակիցները, որոնք զբաղվում են Համաձայնագրով ֆինանսավորվող աշխատանքներով, ըստ ԱՄՆ ՄՁԳ սահմանման, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կապալառուները, որ Դրամաշնորհի ստացողի կողմից աշխատում են Համաձայնագրի համար, սակայն չեն ֆինանսավորվում Համաձայնագրով:

Բաժին Գ.4. Ողջամիտ գին

Մասամբ կամ ամբողջությամբ Համաձայնագրով ֆինանսավորվող որևէ ապրանքի և ծառայության համար կարող է վճարվել ոչ ավել, քան դրա ողջամիտ գինը: Այդ ապրանքները ձեռք են բերվում արդարացիության և մրցութային հիմունքների առավելագույն կիրառմամբ:

Բաժին Գ.5. Ծանուցում հնարավոր մատակարարներին

ԱՄՆ ընկերություններին սույն Համաձայնագրով ապրանքներ ու ծառայություններ տրամադրելուն մասնակցության հնարավորություն տալու համար Դրամաշնորհի ստացողը ԱՄՆ ՄՁԳ-ին կտրամադրի համապատասխան տեղեկություններ, որոնց տրամադրման ժամկետները կարող են սահմանվել ԱՄՆ ՄՁԳ Իրականացման նամակներով:

Բաժին Գ.6. Փոխադրում

ա) Բացի Գ.1(ա) բաժնում նշված պայմաններից՝ օվկիանոսային կամ օդային փոխադրման կամ առաքման ծախսերը չեն կարող ֆինանսավորվել Համաձայնագրով, եթե փոխադրումն իրականացվում է չարտերային նավով կամ

ինքնաթիռով, և դրա վերաբերյալ նախապես ԱՄՆ ՄՁԳ հավանությունը չի ստացվել.

բ) քանի դեռ ԱՄՆ ՄՁԳ-ն որոշում չի կայացրել, որ արդարացի ու ողջամիտ գնով ԱՄՆ դրոշով կոմերցիոն մասնավոր նավեր չկան, կամ ձեռք է բերվել այլ գրավոր համաձայնություն:

1) ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից ֆինանսավորվող բոլոր ապրանքների համախառն քաշի առնվազն հիսուն տոկոսը (50%) (հաշվարկված չոր չփաթեթավորված նավային փոխադրումների, չոր լայներային փոխադրումների ու ցիստեռնների համար առանձին), որ կարող է փոխադրվել օվկիանոսով, պետք է տեղափոխվի մասնավոր՝ ԱՄՆ դրոշ կրող կոմերցիոն նավերով, և

2) ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից ֆինանսավորված ու Դրամաշնորհի ստացողի երկիր փոխադրված չոր լայներներով բոլոր բեռնափոխադրումներից ստացված համախառն եկամտի առնվազն հիսուն տոկոսը (50%) պետք է վճարվի կամ ուղղվի մասնավոր՝ ԱՄՆ դրոշ կրող կոմերցիոն նավերին: Սույն ենթաբաժնի 1-ին և 2-րդ պահանջների կատարումը պետք է ապահովվի թե ԱՄՆ նավահանգիստներից փոխադրվող բեռների, թե ոչ ԱՄՆ նավահանգիստների բեռների նկատմամբ՝ առանձին հաշվարկված:

Բաժին Գ.7. Ապահովագրություն

ա) Դրամաշնորհի ստացողի երկիր փոխադրվող՝ ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից ֆինանսավորվող ապրանքների ծովային ապահովագրությունը կարող է ֆինանսավորել որպես արտարժույթային ծախս սույն Համաձայնագրի ներքո, եթե.

1) այդ ապահովագրությունը առավել նպաստավոր մրցակցային արժեքով է,

2) տրված է այնպիսի երկրում, որ Գ.1(ա) բաժնով արտոնված երկիր է, և

3) հայցերը ենթակա են վճարման ԱՄՆ դոլարով կամ որևէ ազատ փոխարկելի արժույթով, եթե ԱՄՆ ՄՁԳ հետ այլ գրավոր համաձայնություն ձեռք չի բերվել:

Եթե Դրամաշնորհի ստացողը (կամ Դրամաշնորհի ստացողի Կառավարությունը) օրենքով, որոշմամբ, կանոնակարգով կամ պրակտիկայով ԱՄՆ ՄՁԳ ֆինանսավորմամբ գնված ապրանքների հարցով խտրականություն է ցուցաբերում ԱՄՆ ցանկացած նահանգում գործելու իրավասություն ունեցող ծովային ապահովագրություն իրականացնող ընկերության հանդեպ, ապա ԱՄՆ ՄՁԳ ֆինանսավորմամբ Դրամաշնորհի ստացողի երկիր փոխադրվող ապրանքները պետք է ապահովագրվեն ծովային ռիսկերից ԱՄՆ-ում այնպիսի ընկերության կամ ընկերությունների կողմից, որոնք իրավասու են ծովային ապահովագրություն իրականացնել ԱՄՆ-ում:

բ) Բացի այն դեպքերից, երբ ԱՄՆ ՄՁԳ հետ ձեռք է բերվում այլ գրավոր համաձայնություն՝ Դրամաշնորհի ստացողը պետք է ապահովագրի կամ ապահովագրել տա Համաձայնագրի ներքո ֆինանսավորվող ապրանքները, որ

ներմուծվում են Համաձայնագրի նպատակով, այնպիսի ռիսկերից, որ կարող են տեղ գնել տարանցման կետից մինչև Համաձայնագրի ներքո օգտագործումը. նման ապահովագրությունը պետք է իրականացվի կոմերցիոն գործելակերպի լավագույն պահանջներին ու պայմաններին համահունչ, և ապահովագրությունը պետք է լինի ապրանքների ողջ արժեքի համար: Դրամաշնորհի ստացողի ստացած ցանկացած ապահովագրական փոխհատուցում պետք է օգտագործվի փոխարինելու կամ վերացնելու ապահովագրված ապրանքներին պատճառված նյութական վնասը կամ կորուստը կամ պետք է օգտագործվի փոխհատուցելու Դրամաշնորհի ստացողին այդպիսի ապրանքների փոխարինման կամ վերանորոգման համար: Ցանկացած փոխարինման դեպքում աղբյուրը և ծագումը պետք է լինի այնպիսի երկիր, որ ներառված է ԱՄՆ ՄՁԳ- 935 աշխարհագրական կոդի ներքո, որը գործում է փոխարինման պահին և բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կողմերը կարող են գրավոր այլ համաձայնության գալ, գործում են սույն Համաձայնագրի դրույթները:

Բաժին Գ.8. ԱՄՆ Կառավարությանը պատկանող հավելյալ գույք

Դրամաշնորհի ստացողը համաձայնում է, որ որտեղ գործնականում նպատակահարմար լինի, Համաձայնագրով նոր ապրանքների ֆինանսավորման փոխարեն պետք է օգտագործվի ԱՄՆ Կառավարությանը պատկանող հավելյալ անձնական գույքը: Համաձայնագրի ֆինանսական միջոցների հաշվին կարող են ֆինանսավորվել այդպիսի գույքի ձեռք բերման ծախսերը:

Հոդված Դ. Հատկացումներ

Բաժին Դ.1. Հատկացման ձևեր: Հատկացումները կարող են կատարվել այնպիսի միջոցներով, որոնց վերաբերյալ Կողմերը գրավոր համաձայնության կգան:

Բաժին Դ.2. Փոխարժեք: Եթե Համաձայնագրով տրամադրվող միջոցները ԱՄՆ ՄՁԳ- կողմից Համագործակցող երկիր կամ պետական և մասնավոր ընկերություն են հասցվում ԱՄՆ ՄՁԳ- պարտավորությունների կատարման նպատակով, ապա Դրամաշնորհի ստացողը պետք է կատարի անհրաժեշտ քայլեր, որպեսզի միջոցները փոխարկվեն տեղական արժույթի հնարավորինս բարձր փոխարժեքով, որը փոխարկման պահին Դրամաշնորհի ստացողի երկրում որևէ անձի կամ որևէ նպատակի համար անօրինական չէ:

Հոդված Ե. Դադարեցում. իրավական միջոցներ

Բաժին Ե.1. Կասեցում և դադարեցում

ա) Կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է ամբողջությամբ դադարեցնել սույն Համաձայնագիրը՝ մյուս կողմին երեսուն (30) օր առաջ այդ մասին գրավոր ծանուցում ներկայացնելով: ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կարող է նաև Համաձայնագիրը դադարեցնել մասնակիորեն՝ Դրամաշնորհի ստացողին երեսուն (30) օր առաջ այդ մասին գրավոր ծանուցում ներկայացնելով, կամ կասեցնել սույն Համաձայնագիրը մասամբ կամ ամբողջությամբ՝ այդ մասին գրավոր ծանուցելով: Բացի դրանից՝ ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կարող է սույն Համաձայնագիրը մասամբ կամ ամբողջությամբ

դադարեցնել՝ գրավոր ծանուցում տրամադրելով Դրամաշնորհի ստացողին, եթե՝ i) Դրամաշնորհի ստացողը չի կատարել սույն Համաձայնագրի որևէ դրույթ, ii) տեղի է ունեցել այնպիսի բան, որ ԱՄՆ ՄՁԳ-ին հիմք է տալիս որոշել, որ ոչ հավանական է դարձել Համաձայնագրի Նպատակի ու ծարգրի բաղադրիչների կամ օժանդակության ծրագրի իրականացումը կամ այն, որ Դրամաշնորհի ստացողը կարող է կատարել Համաձայնագրով ստանձնած իր պարտավորությունները կամ iii) ֆինանսական միջոցների որևէ մասհանում կամ օգտագործում համարվում է այս պահին գործող կամ հետագայում գործողության մեջ դրված օրենսդրության խախտում, որով առաջնորդվում է ԱՄՆ ՄՁԳ-ն:

բ) Բացառությամբ այնպիսի վճարումների, որոնք հանդիսանում են Կողմերի փոփոխման ոչ ենթակա պարտավորություններ որևէ երրորդ կողմի հանդեպ՝ ստանձնված նախքան կասեցման կամ դադարեցման պահը, Կողմերի ցանկացած պարտավորություն Համաձայնագրի ֆինանսական կամ այլ միջոցներ ապահովելու վերաբերյալ կասեցվում (կասեցման ժամանակահատվածի ընթացքում) կամ դադարեցվում է սույն Համաձայնագիրը մասամբ կամ ամբողջությամբ կասեցնելու կամ դադարեցնելու դրությամբ կամ Համաձայնագրի կասեցված կամ դադարեցված մասով՝ ըստ կիրառելիության: Սույն Համաձայնագրի ցանկացած մաս, որը չի կասեցվում կամ դադարեցվում, շարունակում է լիակատար գործողության մեջ լինել:

գ) Բացի այդ՝ նման ամբողջական կամ մասնակի կասեցման կամ դադարեցման դեպքում ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կարող է իր հաշվին հրահանգել, որ Համաձայնագրով ֆինանսավորվող ապրանքների նկատմամբ սեփականության իրավունքը փոխանցվի ԱՄՆ ՄՁԳ-ին, եթե ապրանքներն առաքման փուլում են:

Բաժին Ե.2. Միջոցների վերադարձ

ա) Ցանկացած հատկացման դեպքում, որը հիմնավորված չէ համապատասխան փաստաթղթերով՝ ըստ սույն Համաձայնագրի, կամ որը կազմված կամ օգտագործված չէ ըստ սույն Համաձայնագրի, ԱՄՆ ՄՁԳ-ն, հաշվի չառնելով սույն Համաձայնագրով նախատեսված այլ միջոցների առկայությունը կամ կիրառելիությունը, կարող է Դրամաշնորհի ստացողից պահանջել հետ վերադարձնել այդ հատկացումների գումարը ԱՄՆ ՄՁԳ-ին ԱՄՆ դոլարով դրա պահանջը ստանալուց հետո վաթսուն (60) օրվա ընթացքում:

բ) Եթե դրամաշնորհի ստացողի կողմից սույն Համաձայնագրով նախատեսված պարտավորությունների չկատարումը հանգեցնում է սույն Համաձայնագրով ֆինանսավորվող կամ օժանդակվող ապրանքների կամ ծառայությունների անարդյունավետ օգտագործման՝ սույն Համաձայնագրով նախատեսված կարգով, ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կարող է պահանջել, որ դրամաշնորհի ստացողը ԱՄՆ ՄՁԳ-ին հետ վերադարձնի այդ ապրանքների կամ ծառայությունների համար կամ դրանց հետ կապված սույն Համաձայնագրով հատկացված գումարն ամբողջությամբ կամ դրա մի մասը ԱՄՆ դոլարով դրա պահանջը ստանալուց հետո վաթսուն (60) օրվա ընթացքում:

գ) «ա» կամ «բ» ենթաբաժիններով նախատեսված հատկացումը հետ վերադարձնելու պահանջի իրավունքը, անկախ սույն Համաձայնագրի այլ

դրույթներից, շարունակում է ուժի մեջ մնալ սույն Համաձայնագրով վերջին հատկացումից հետո երեք տարվա ընթացքում:

դ) 1) «ա» կամ «բ» ենթաբաժիններով նախատեսված ցանկացած հետ վերադարձ կամ 2) ցանկացած հետ վերադարձ ԱՄՆ ՄՁԳ-ին կապալառուի, մատակարարի, բանկի կամ երրորդ կողմի կողմից՝ կապված սույն Համաձայնագրով ֆինանսավորվող ապրանքների և ծառայությունների հետ, որոնց հետ վերադարձը կապված է ապրանքների կամ ծառայությունների ոչ ողջամիտ գնի կամ սխալ ապրանքագրի, կամ մասնագրին չհամապատասխանող ապրանքների կամ անհամապատասխան ծառայությունների հետ՝ Ա) կհատկացվի առաջին հերթին Համաձայնագրի համար՝ այնքանով, որքանով դա արդարացված կլինի, և Բ) մնացած մասը, եթե այդպիսին կա, կկիրառվի Դրամաշնորհի գումարը կրճատելու համար:

ե) ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից Դրամաշնորհի ստացողին սույն Համաձայնագրով հատկացվող գումարներից ցանկացած տոկոսադրույք կամ այլ եկամուտներ մինչև Համաձայնագրի նպատակներով այդ գումարների արտոնված օգտագործումը Դրամաշնորհի ստացողի կողմից կվերադարձվեն ԱՄՆ ՄՁԳ-ին ԱՄՆ դոլարով, եթե ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից գրավոր այլ համաձայնություն չի եղել:

Բաժին Ե.3. Իրավական պաշտպանության միջոցներից հրաժարման բացառում

Սույն Համաձայնագրով ֆինանսավորման հետ կապված Կողմի իրավունքների կամ իրավական պաշտպանության միջոցների կիրառման ուշացումը չի մեկնաբանվում որպես հրաժարում մնան իրավունքներից կամ միջոցներից:

Բաժին Ե.4. Իրավունքի փոխանցում

Դրամաշնորհի ստացողը, պահանջվելու դեպքում, համաձայնում է իրավունքները փոխանցել ԱՄՆ ՄՁԳ-ին ցանկացած հայցի դեպքում, որ կարող է կապված լինել կամ ի հայտ գալ Դրամաշնորհի ստացողի նկատմամբ սույն Համաձայնագրի ներքո ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից մասամբ կամ ամբողջովին ֆինանսավորված՝ ԱՄՆ դոլարով ուղղակի պայմանագրի կողմի պայմանագրի կատարման կամ կատարման խախտումների հետևանքով:

Հոդված 2. Այլ դրույթներ

Բաժին 2.1. Ներդրումների խթանում

ա) Եթե սույն Համաձայնագրով հատակ սահմանված չէ կամ ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից չկա այլ գրավոր թույլտվություն, ապա սույնով տրամադրվող ֆինանսական միջոցներն ու այլ օգնությունը չեն կարող օգտագործվել այնպիսի գործողությունների համար, որ ուղղված են ներդրումների խթանմանը օտարերկրյա պետությունում:

բ) Այն դեպքում, երբ Դրամաշնորհի ստացողը ստանում է առաջարկ կամ ցանկանում է օժանդակություն ցուցաբերել վերոհիշյալ ոլորտում կամ պարզաբանում է խնդրում ԱՄՆ ՄՁԳ-ից այն մասին, թե արդյոք այդ գործողությունը չի հակասի վերը սահմանված սահմանափակմանը, Դրամաշնորհի

ստացողը պետք է ԱՄՆ ՄՁԳ-ին ծանուցի ու մանրամասն նկարագիր տրամադրի առաջարկվող գործողության վերաբերյալ: Դրամաշնորհի ստացողը չի կարող ընթացք տալ այդ գործողությանը, քանի դեռ ԱՄՆ ՄՁԳ-ից դա կատարելու մասին ծանուցում չի ստացել:

գ) Դրամաշնորհի ստացողը պետք է ապահովի, որ բոլոր աշխատողները, ենթակապալառուները և ենթաշահառուները, որ մատուցում են ներդրումների խթանմանն առնչվող ծառայություններ, տեղյակ լինեն սույն կետով սահմանվող սահմանափակումներին, և սույն դրույթը պետք է ներառվի կնքվող հետագա ենթապայմանագրերում ու ենթահամաձայնագրերում:

Բաժին 2.2. Արգելք թմրամիջոցներ փոխադրողներին աջակցելու վերաբերյալ

ա) ԱՄՆ ՄՁԳ-ն իրավունք է վերապահում իրեն դադարեցնել սույն Համաձայնագիրը կամ ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ, եթե բացահայտվում է, որ Դրամաշնորհի ստացողը կամ Դրամաշնորհի ստացողի առանցքային դերակատարում ունեցող անձանցից մեկը դատապարտվել է թմրամիջոցների հետ կապված հանցագործության համար կամ ներգրավված է եղել թմրամիջոցների փոխադրումներում, որ սահմանվում է Դաշնային կանոնակարգերի ժողովածուի 22-րդ գլխի 140-րդ մասում (22 CFR Part 140):

բ) Դրամաշնորհի ստացողը համաձայնում է չհատկացնել միջոցներ կամ չստորագրել փաստաթղթեր, որոնցով պարտավորվում է միջոցներ հատկացնել ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից նշանակված ենթաշահառուին («Նշանակված ենթաշահառու»), քանի դեռ ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից չի ստացվել ծանուցում առ այն, որ ԱՄՆ Կառավարության կողմից ավարտին է հասցվել Նշանակված ենթաշահառուի ու նրա առանցքային դերակատարում ունեցող անձանց ուսումնասիրությունը, 2) ձեռք են բերվել առնչվող բոլոր հավաստագրումները և

3) Նշանակված ենթաշահառուին օժանդակության տրամադրումը հավանության է արժանացել:

1) Դրամաշնորհի ստացողը պարտավորվում է Նշանակված ենթաշահառուի հետ համաձայնագրում ներառել ստորև ներկայացվող դրույթը կամ արտացոլել դրա բովանդակությունը.

2) Դրամաշնորհի ստացողը իրավունք է վերապահում իրեն դադարեցնելու սույն Համաձայնագիրը կամ ձեռնարկելու համապատասխան միջոցներ, եթե բացահայտվում է, որ [Նշանակված ենթաշահառուն] կամ [Նշանակված ենթաշահառուի] առանցքային դերակատարում ունեցող անձանցից մեկը դատապարտվել է թմրամիջոցների հետ կապված հանցագործության համար կամ ներգրավված է եղել թմրամիջոցների փոխադրումներում, որ սահմանվում է Դաշնային կանոնակարգերի ժողովածուի 22-րդ գլխի 140-րդ մասում (22 CFR Part 140):

Բաժին 2.3. Աշխատողների իրավունքներ

ա) Եթե սույն Համաձայնագրով հստակ սահմանված չէ կամ ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից չկա այլ գրավոր թույլտվություն, ապա սույնով տրամադրվող ֆինանսական

միջոցներն ու այլ օգնությունը չեն կարող օգտագործվել այնպիսի գործողությունների համար, որ առնչվում են արտերկրում աշխատողների իրավունքներին:

բ) Այն դեպքում, երբ Դրամաշնորհի ստացողը ստանում է առաջարկ կամ ցանկանում է օժանդակություն ցուցաբերել վերոհիշյալ ոլորտում կամ պարզաբանում է խնդրում ԱՄՆ ՄՁԳ-ից այն մասին, թե արդյոք այդ գործողությունը չի հակասի վերը սահմանված սահմանափակմանը, Դրամաշնորհի ստացողը պետք է ԱՄՆ ՄՁԳ-ին ծանուցի ու մանրամասն նկարագիր տրամադրի առաջարկվող գործողության վերաբերյալ: Դրամաշնորհի ստացողը չի կարող ընթացք տալ այդ գործողությանը, քանի դեռ ԱՄՆ ՄՁԳ-ից դա կատարելու մասին ծանուցում չի ստացել:

գ) Դրամաշնորհի ստացողը պետք է ապահովի, որ բոլոր աշխատողները, ենթակապալառուները և ենթաշահառուները, որ մատուցում են զբաղվածությանն առնչվող ծառայություններ, տեղյակ լինեն սույն բաժնով սահմանվող սահմանափակումներին, և սույն դրույթը պետք է ներառվի կնքվող հետագա ենթապայմանագրերում ու ենթահամաձայնագրերում:

Բաժին 2.4. Միաբեկչության ֆինանսավորում

Դրամաշնորհի ստացողին հիշեցում է տրվում, որ ԱՄՆ գործադիր հրամանագրերով ու օրենսդրությամբ արգելվում են գործարքները, միջոցների ու օգնության տրամադրումը անհատներին, կազմակերպություններին, որոնք առնչություն ունեն ահաբեկչության հետ, և առանձին երկրների քաղաքացիներին ու արգելված անձանց, որոնց ցուցակը սահմանում է ԱՄՆ զանապետարանը (Արտերկրյա ակտիվների վերահսկման գրասենյակ): Գործադիր հրամանագրերի ու օրենքների համապատասխանության ապահովումը սույն Համաձայնագրի շրջանակում հանդիսանում է Դրամաշնորհի ստացողի իրավական պատասխանատվությունը: Սույն դրույթը պետք է ներառվի սույն Համաձայնագրի շրջանակում կնքվող հետագա ենթապայմանագրերում ու ենթահամաձայնագրերում:

Բաժին 2.5. Արգելք միջազգային համաժողովներում օտարերկրյա կառավարությունների պատվիրակությունների ֆինանսավորման վերաբերյալ

Եթե ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից գրավոր համաձայնություն չկա, ապա սույն Համաձայնագրով նախատեսվող ֆինանսական միջոցները, որ տրամադրվում են ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից՝ ըստ Արտաքին գործարքների, արտահանման ֆինանսավորման և հարակից ծրագրային հատկացումների մասին ակտի, սկսած ԱՄՆ Կառավարության 1999 ֆինանսական տարվանից, չեն կարող օգտագործվել միջազգային հասարակական կազմակերպության կողմից ֆինանսավորվող որևէ միջազգային համաժողովում օտարերկրյա պատվիրակության ուղևորության, օրապահիկի, հյուրանոցային, սննդի, համաժողովի մասնակցության և այլ ծախսերը հոգալու համար: Սույն սահմանափակման մասին հավելյալ մանրամասներ կարող են լինել ԱՄՆ ՄՁԳ Իրականացման նամակներում: